
**Zápis z 19. schůze představenstva České advokátní komory (ČAK, Komora),
která se konala ve dnech 11. – 12. září 2023 v zasedací síni ČAK, Národní 16, Praha**

11. září 2023

PŘÍTOMNI:

JUDr. Robert Němec, LL.M.

JUDr. Martin Maisner, Ph.D., MCI Arb.

JUDr. Monika Novotná

JUDr. Michala Plachká, LL.M.

JUDr. Lucie Dolanská Bányaiová, Ph.D.

Mgr. František Korběl, Ph.D.

JUDr. Tomáš Sokol

Mgr. Lukáš Trojan

JUDr. Ondřej Trubač, Ph.D., LL.M.

JUDr. Michal Žižlavský

Mgr. Kamil Blažek

Mgr. Hana Gawlasová

Mgr. Pavel Kroupa

JUDr. Radim Miketa

JUDr. Antonín Mokrý

JUDr. Tomáš Herblich

JUDr. Bohuslav Sedlatý

JUDr. Petr Čáp

PhDr. Iva Chaloupková

On-line:

JUDr. Irena Schejbalová

OMLUVENI:

JUDr. Petr Toman, LL.M.

JUDr. Karel Brückler

JUDr. Jan Mikš

1a) Kontrola úkolů z předchozích schůzí představenstva (JUDr. Němec, JUDr. Čáp)

K bodu 1 6c) únorové schůze:

Úkol: *Re: doporučení CCBE Corporate Social Responsibility and the Legal Profession: Představenstvo České advokátní komory pověřuje Odbor vnějších vztahů ČAK, aby ve spolupráci s pracovní skupinou ve složení JUDr. Lucie Dolanská Bányaiová, Mgr. Hana Gawlasová a Mgr. Kamil Blažek informoval vhodným způsobem advokátky a advokáty o existenci a obsahu doporučení, se zdůrazněním důležitosti problematiky CSR pro klienty i pro advokáty samotné jako podnikatele, a současně s tím, že doporučení nijak neomezuje vztah klienta a advokáta a práva a povinnosti advokáta při hájení oprávněných zájmů klienta.*

Představenstvo České advokátní komory pověřuje výše uvedenou pracovní skupinu, aby vyhodnotila potřebnost, formu i obsah případného interního předpisu České advokátní komory v této oblasti a informovala o tom představenstvo.

Úkol trvá – bude projednáno v září.

V rámci pracovní skupiny se Mgr. Kamil Blažek ujal přípravy návrhu doporučení dalšího postupu a zprávy do Bulletinu advokacie. Bude projednáno v říjnu.

K bodu 1 4c) březnové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory ukládá Výboru rozpočtovému a hospodářskému ČAK, aby posoudil dopad snížení a prominutí povinných plateb na hospodaření Komory a navrhl případná opatření.

Věc je v řešení. Představenstvo žádá Výbor rozpočtový a hospodářský ČAK, aby věc projednal co nejdříve.

S ohledem na skutečnost, že pravidla pro snížení a prominutí povinných plateb zůstávají v původní platné podobě, není tento úkol v tuto chvíli relevantní.

K bodu 2f) březnové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí zprávu o postupu projektu nových webových stránek a ukládá pracovní skupině pro přípravu webu, aby pokračovala v projektu nových webových stránek v souladu se zprávou o postupu projektu, a to tak, aby beta verze kompletních webových stránek byla členům představenstva pokud možno poskytnuta do konce června 2023, aby mohli uplatnit během července a srpna 2023 obsahové a grafické připomínky a nový web České advokátní komory mohl být spuštěn na podzim 2023.

Pracovní skupina po jednání se zástupci společnosti Abuco informovala představenstvo, že, s ohledem na zdržení se zpracováním obsahu nových webových stránek, bude kompletní beta verze nového webu ČAK poskytnuta členům a náhradníkům představenstva k testování v průběhu července.

Odkaz na pracovní verzi nového webu ČAK byl členům i náhradníkům představenstva zaslán k připomínkám. Dále bude projednáno pod bodem Priority h) této schůze.

K bodu 5a) březnové schůze:

Úkol: JUDr. Bányaiová předložila návrh revidovaných pravidel Dalšího vzdělávání advokátů (DVA). Po diskusi a připomínkách jednotlivých členů představenstva budou pravidla upravena tak, aby reflektovala náročnost jednotlivých forem odborného vzdělávání a poté předložena na příští schůzi představenstva.

Kromě úpravy pravidel DVA se řeší i rozšíření bonusů za absolvování projektu, proto materiál bude předložen na schůzi představenstva v září.

Věc je na programu této schůze pod bodem 6a).

K bodu 2b) dubnové schůze:

Úkol: Ad návrh postupu ve věci advokátních úschov:

Představenstvo České advokátní komory ukládá IT oddělení ČAK, aby ve spolupráci s odborem vnější a vnitřní legislativy ČAK připravil detailní podmínky 2. etapy postupu a předložil návrh na zajištění její realizace.

Úkol trvá.

Představenstvo České advokátní komory ukládá předsedovi, aby následně smluvně zajistil spolupráci Komory s jednotlivými bankami ve věci advokátních úschov.

Úkol trvá.

K bodu 6e) dubnové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory ukládá Výboru pro advokátní etiku České advokátní komory, aby na květnovou schůzi představenstva připravil podkladový materiál k tomuto tématu „Meze loajality advokáta k advokátnímu stavu“.

Dle sdělení JUDr. Petra Svobody bude materiál projednán na příštím jednání Výboru pro advokátní etiku a předložen na říjnovou schůzi představenstva.

K bodu 2a) červnové schůze:

Úkol: Ad Interiérové řešení prostor ČAK v rekonstruovaném paláci Dunaj – výběr zhotovitele: Představenstvo České advokátní komory vybírá jako dodavatele interiérového řešení prostor ČAK v rekonstruovaném paláci Dunaj společnost CAPEXUS s.r.o., IČO 24131326. Představenstvo ukládá předsedovi, aby výsledky tohoto výběrového řízení dal na vědomí předsedovi kontrolní rady ČAK.

Předseda ČAK informoval předsedu kontrolní rady ČAK dopisem z 28. června 2023.

K bodu 2b) červnové schůze:

Úkol: Ad Umělá inteligence a poskytování právních služeb: Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí materiály ohledně využívání umělé inteligence při poskytování právních služeb předložené JUDr. Maisnerem a Mgr. Trojanem a ukládá Sekci ČAK pro IT a GDPR, aby zohlednila návrh Výboru pro advokátní etiku ČAK a připravila návrh stanoviska, který bude výsledkem shody mezi oběma poradními orgány.

Členové představenstva se vyzývají, aby svoje připomínky k oběma materiálům poskytli JUDr. Maisnerovi do 15. července 2023. V návaznosti na vypořádání připomínek bude stanovisko schváleno buď per rollam v průběhu srpna nebo na zářijové schůzi představenstva.

Představenstvo ukládá předsedovi a tajemníkovi, aby navrhli termín a program zvláštního zasedání představenstva, které se bude věnovat dopadu AI na poskytování právních služeb a budoucnost advokacie.

Věc je na programu této schůze pod bodem Priority f).

K bodu 2c) červnové schůze:

Úkol: Předseda zopakoval základní informace o stavu projednávání návrhu novely advokátního tarifu. Představenstvo České advokátní komory poté uložilo Odboru vnějších vztahů ČAK, aby zejména v advokátních médiích byl věnován prostor pro veřejnou diskusi mezi advokáty o potřebě novelizace advokátního tarifu.

Úkol trvá, publikaci je třeba věnovat náležitou pozornost.

K bodu 3a) červnové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory schvaluje věcný záměr na přesunutí písemných testů z advokátního zkušebního řádu do usnesení č. 1/1998 Věstníku, o výchově advokátních koncipientů a dalším vzdělávání advokátů, ve znění pozdějších předpisů, a pověřuje předsedu, aby návrh projednal s Ministerstvem spravedlnosti

Předseda projednal tuto záležitost se zástupci Ministerstva spravedlnosti (MŠP), jež vzalo záměr na vědomí s tím, že k němu nemá výhrady.

K bodu 3c) červnové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory schvaluje usnesení, kterým se mění usnesení představenstva České advokátní komory č. 2/1998 Věstníku, kterým se upravuje smírčí řízení (advokátní smírčí řád), ve znění pozdějších předpisů, a ukládá odboru vnější a vnitřní legislativy ČAK, aby zajistil publikaci tohoto usnesení ve Věstníku ČAK

Usnesení bylo publikováno ve Věstníku č. 2/2023 dne 23. června 2023.

K bodu 3e) červnové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí zprávu o průběhu jednání Legislativní rady vlády (LRV) ze dne 8. 6. 2023, kde bylo pověřenému zástupci ČAK znemožněno vystoupit v rámci veřejné diskuse k zákonu o hromadném řízení a pověřuje předsedu, aby se proti tomuto postupu ohradil, neboť jde o porušení pravidel LRV, kde má ČAK statut stálého hosta s právem vystoupit v diskusi bez hlasovacího práva.

Předseda ČAK zaslal dopis předsedovi Legislativní rady vlády 19. července 2023.

K bodu 4b) červnové schůze:

Úkol: Ad Informace o zpracování analýzy statistiky a prognózy vývoje počtu advokátů a advokátních koncipientů: Představenstvo České advokátní komory bere informaci na vědomí

a ukládá vedení představenstva, aby zjištěné negativní trendy projednalo s Ministerstvem spravedlnosti.

Předseda informoval, že tyto údaje byly součástí důvodové zprávy k novele advokátního tarifu.

K bodu 5f) červnové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory pověřuje předsedu České advokátní komory, aby ministru spravedlnosti navrhl jmenování patnácti osob, jejichž seznam je uveden v neveřejné příloze tohoto zápisu, zkušebními komisaři pro advokátní zkoušky

Předseda ČAK návrh ministru spravedlnosti zaslal.

K bodu 6a) červnové schůze:

Úkol: Ad konference European Circuit v Praze: Představenstvo České advokátní komory ukládá odboru mezinárodních vztahů ČAK, aby ve spolupráci s odborem vnějších vztahů ČAK publikoval pozvánku na konferenci v advokátních médiích.

Konference byla publikována v Advokátním deníku.

K bodu 6b) červnové schůze:

Úkol: Ad Vyhledávač advokátů na portálu Evropské unie e-Justice: Představenstvo České advokátní komory ukládá odboru hospodářskému a organizačnímu/ oddělení IT ČAK, aby ve spolupráci s odborem mezinárodních vztahů ČAK zajistil zapojení České advokátní komory do systému vyhledávání advokátů v rámci portálu Evropské unie e- Justice.

Odbor mezinárodních vztahů ČAK kontaktoval zástupce Evropské komise, kteří již zaslali technické specifikace pro zapojení ČAK do evropského vyhledavače advokátů a tyto informace předal odboru hospodářskému a organizačnímu ČAK a jeho IT oddělení.

K bodu 6c) červnové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory souhlasí s podáním přihlášky na Mid-Year Meeting a ukládá odboru mezinárodních vztahů ČAK zajistit zaslání dopisu s touto přihláškou prezidentce IBA.

Přihláška byla odeslána.

K bodu 7b) červnové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory schvaluje usnesení, kterým se mění usnesení představenstva České advokátní komory č. 2/1999 Věstníku, kterým se stanoví jednorázová částka náhrady nákladů kárného řízení, ve znění pozdějších předpisů, a ukládá odboru vnější a vnitřní legislativy ČAK, aby zajistil publikaci tohoto usnesení ve Věstníku ČAK

Usnesení bylo publikováno ve Věstníku č. 2/2023 dne 23. června 2023.

K bodu 7d) červnové schůze:

Úkol: *Ad Stanovisko ke způsobu uplatnění regulované odměny advokáta za sepis a podání návrhu na povolení oddlužení a insolvenčního návrhu: Představenstvo uložilo odboru vnější a vnitřní legislativy ČAK, aby zajistil publikaci tohoto stanoviska ve Věstníku ČAK.*

Usnesení bylo publikováno ve Věstníku č. 2/2023 dne 23. června 2023.

K bodu 7e) červnové schůze:

Úkol: *Představenstvo České advokátní komory souhlasí, aby Česká advokátní komora navrhla prezidentu České republiky JUDr. Gerhardta Bubníka na udělení státního vyznamenání.*

Návrh byl odeslán. Sekretariát prezidenta republiky přijetí návrhu potvrdil s tím, že se prezident bude návrhem zabývat pro vyznamenání v letošním nebo příštím roce.

K bodu 7g) červnové schůze:

Úkol: *Představenstvo České advokátní komory ukládá Mgr. Pavlu Kroupovi, aby ve spolupráci s odborem vnější a vnitřní legislativy ČAK vypracoval odpověď na dotaz Ministerstva spravedlnosti ohledně datových schránek zaměstnaných advokátů tak, že i advokát vykonávající advokacii v pracovním poměru musí mít zřízenou datovou schránku.*

Odpověď byla Ministerstvu spravedlnosti odeslána.

K bodu 7h) červnové schůze:

Úkol: *Představenstvo pověřilo JUDr. Plachkou, aby ve spolupráci s JUDr. Žižlavským neformálně zjistili fungování Nadace slovenské advokacie a předložili představenstvu koncept založení nadace/nadačního fondu české advokacie.*

Úkol trvá.

K bodu 7i) červnové schůze:

Úkol: *Ad Otevřené dny ČAK v Praze.*

Předběžně byl stanoven termín 7. listopadu 2023 odpoledne. Odbor vnějších vztahů ČAK připraví na říjnovou schůzi představenstva podrobnější harmonogram této akce.

1b) Usnesení přijaté na společném zasedání ČAK a SAK

Představenstvo České advokátní komory na svém jednání 26. června 2023 v Bratislavě přijalo toto **usnesení č. 497-06/2023:**

Zpráva o hospodaření s majetkem Komory za rok 2022 bude spolu s dalšími údaji uvedenými v článku 70 organizačního řádu ČAK zveřejněna ve Věstníku ČAK.

Představenstvo bylo dále seznámeno se zprávou auditora, který konstatuje, že účetní závěrka ČAK podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv ČAK k 31. 12. 2022 a nákladů a výnosů a výsledků jejího hospodaření za rok 2022 (výrok auditora byl zveřejněn na webových stránkách ČAK).

Tajemník tlumočil doporučení RHV, aby představenstvo čerpání rozpočtů svým rozhodnutím schválilo a tyto údaje byly zveřejněny ve Věstníku ČAK.

Předseda kontrolní rady požádal, aby představenstvo předložilo kontrolní radě návrh rozpočtu ČAK na rok 2024 do konce listopadu 2023.

Předseda po krátké diskusi navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí čerpání rozpočtu ČAK 2022, čerpání rozpočtu sociálního fondu ČAK 2022, zúčtování fondu pro vzdělávání advokátních koncipientů ČAK za rok 2022, stav majetku ČAK k 31. 12. 2022 a výrok auditora o ověření účetní závěrky ČAK za rok 2022.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 10

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 499-09/2023** v navrženém znění.

Předseda poté v 18.00 hodin pondělní jednání ukončil, poděkoval všem za účast a schůzi představenstva přerušil do úterních 9.00 hodin.

12. září 2023

PŘÍTOMNI:

JUDr. Robert Němec, LL.M.

JUDr. Martin Maisner, Ph.D., MCI Arb.

JUDr. Michala Plachká, LL.M.

JUDr. Lucie Dolanská Bányaiová, Ph.D.

Mgr. František Korběl, Ph.D.

Mgr. Lukáš Trojan

JUDr. Ondřej Trubač, Ph.D., LL.M.

JUDr. Michal Žižlavský

Mgr. Hana Gawlasová

Mgr. Pavel Kroupa

JUDr. Radim Miketa

JUDr. Antonín Mokrý

JUDr. Karel Brückler

JUDr. Tomáš Herblich

JUDr. Bohuslav Sedlatý

JUDr. Petr Čáp

JUDr. Hana Rýdlová

On-line:

JUDr. Irena Schejbalová

Za regionální zástupce:

Mgr. Ing. Vítězslav Paděra

OMLUVENI:

JUDr. Monika Novotná

JUDr. Petr Toman, LL.M.

JUDr. Tomáš Sokol

Mgr. Kamil Blažek

JUDr. Jan Mikš

PhDr. Iva Chaloupková

8a) VOPOZA

Po dohodě členů představenstvo byl tento bod projednán přednostně na úvod úterního jednání.

K projednání tohoto bodu se dostavil JUDr. Nespala, předseda Výboru pro odbornou pomoc a ochranu zájmů advokátů (VOPOZA).

Na základě podnětů VOPOZA i přítomného regionálního představitele se ČAK bude zabývat problematikou cen právních služeb účtovaných pod náklady. Předseda v této souvislosti připomíná, že touto otázkou se ČAK zabývala opakovaně, přičemž v minulosti narazila na limity hospodářské soutěže sledované ÚOHS. Tajemník dohledá komunikaci mezi ČAK a ÚOHS, kterou poskytne Mgr. Korbělovi a JUDr. Žižlavskému se žádostí, aby vyhodnotili aktuálnost této komunikace a možnosti dalšího postupu.

Dále byla projednána témata týkající se advokátního tarifu, použitelnosti poznatků zpravodajských služeb v trestním řízení, systém ustanovování advokátů ex offio ve věcech trestních a civilních, prohlídek u advokátů a další.

Poté předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory

- *pověřuje odbor legislativy, aby sledoval případné legislativní změny ve věci použitelnosti poznatků zpravodajských služeb v trestním řízení a případně neprodleně informoval představenstvo*
- *pověřuje předsedu / tajemníka, aby učinili dotaz na regionální zástupce ČAK ohledně aktuálního stavu systému a proporce ustanovování advokátů v trestních a civilních řízeních*
- *pověřuje předsedu ČAK obnovit metodickou diskusi s NSZ ohledně způsobu prohlídek u advokátů, a to v závislosti na předložení legislativního návrhu novely trestního řádu, konkrétně par. 85b)*
- *pověřuje předsedu iniciovat schůzku pověřených členů ČAK s ministrem spravedlnosti a ministrem vnitra, a to za účelem opětovného projednání usnesení PSP ČR ze dne 12. 9. 2017 ve věci úniků informací z neveřejné části trestního řízení.*

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 500-09/2023** v navrženém znění.

2) Priority

2a) Zpráva předsedy ČAK o činnosti od předchozí schůze představenstva

JUDr. Němec informoval o proběhlých jednáních během července a srpna, jež se týkala zejména novely zákona o advokacii a novely advokátního tarifu. Obě témata budou projednávána pod následujícími body.

2b) Novela zákona o advokacii

Předseda přednesl zprávu o stavu projednávání návrhu novely zákona o advokacii (ZA), který byl předložen do připomínkového řízení, přičemž v současné době probíhá vypořádání připomínek. Veškeré připomínky Komora vypořádala a akceptovala je, s výjimkou připomínek Nejvyššího soudu (NS) a Nejvyššího státního zastupitelství (NSZ) k úpravě důvěrnosti komunikace mezi advokátem a klientem, kde ČAK trvá na původním návrhu, který je, mimo jiné, výsledkem pracovního jednání se zástupci NS a NSZ na MSp v rámci přípravy novely ZA.

K tomu Mgr. Trojan upozorňuje na problematiku metodického pokynu NSZ, který dle předběžného posouzení není v souladu se stanoviskem / doporučením CCBE a směrnicí č. 2013/48/EU o právu na přístup k obhájci.

Poté předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí stav projednávání návrhu novely zákona o advokacii a pověřuje předsedu, aby v součinnosti s odborem vnější a vnitřní legislativy ČAK v těchto jednáních pokračoval.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 501-09/2023** v navrženém znění.

2c) Novela advokátního tarifu

Předseda informoval, že jednání o novele advokátního tarifu po připomínkovém řízení pokračují.

Poté předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí stav projednávání návrhu novely advokátního tarifu a pověřuje předsedu, aby v součinnosti s odborem vnější a vnitřní legislativy ČAK v těchto jednáních pokračoval.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 502-09/2023** v navrženém znění.

2d) Rekonstrukce paláce Dunaj

Po projednání věci předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informaci vedoucí hospodářského odboru Mgr. Sedláčkové o stavu projektu.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 503-09/2023** v navrženém znění.

2e) Příprava 9. sněmu – zpráva výběrové komise pro on-line sněm

JUDr. Maisner informoval představenstvo o jednání výběrové komise pro on-line sněm, přičemž v podrobnostech odkazuje na zápis z jednání komise, který tvoří přílohu na konci tohoto zápisu.

Poté předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí zprávu výběrové komise pro zajištění on-line účasti na sněmu ČAK a pověřuje komisi, aby pokračovala v jednání s vybranými subjekty.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 504-09/2023** v navrženém znění.

2f) Umělá inteligence a poskytování právních služeb

V návaznosti na červnové jednání představenstva v této věci předložil JUDr. Maisner návrh Stanoviska, ve kterém jsou zohledněny připomínky členů představenstva, Sekce pro IT a GDPR ČAK a Výboru pro advokátní etiku ČAK. Po projednání věci předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory schvaluje Stanovisko k užívání umělé inteligence (AI) při poskytování právních služeb, které je přílohou na konci tohoto zápisu. Předsedovi se ukládá, aby ve spolupráci s odborem vnějších vztahů a legislativním odborem zajistil publikaci tohoto stanoviska ve Věstníku ČAK a v advokátních médiích.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 505-09/2023** v navrženém znění.

Dále dal předseda hlasovat o návrhu tohoto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory pověřuje JUDr. Martina Maisnera provedením prvních kroků k organizaci sympozia, diskuse či otevřeného kulatého stolu k problematice umělé inteligence v advokacii i justici, za účasti těch, kteří se touto oblastí zabývají. Akce by měla být určena především pro členy představenstva a dalších orgánů ČAK za účelem diskuse o dalším vývoji regulace poskytování právních služeb a demografického vývoje advokacie.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 506-09/2023** v navrženém znění.

2g) Nový web ČAK

Představenstvo v průběhu srpna obdrželo odkaz s proklikem na pracovní verzi nového webu ČAK, a to se žádostí o zaslání připomínek. Po projednání věci předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory vzalo na vědomí připomínky členů představenstva k pracovnímu návrhu webu a pověřuje Mgr. Kroupu, aby jednotlivé připomínky projednal s pracovní skupinou pro přípravu webu.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 507-09/2023** v navrženém znění.

2h) Problematika konverze u advokátů

JUDr. Justoň informoval představenstvo o sdělení Digitální a informační agentury (DIA) ohledně problematiky konverze u advokátů s tím, že v podrobnostech se odkazuje na materiál, který tvoří přílohu na konci tohoto zápisu

Poté předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory pověřuje člena představenstva Mgr. Františka Korbela a člena kontrolní rady Mgr. Adama Felixe, aby ve spolupráci s JUDr. Justoňem projednali problematiku digitálních konverzí s DIA a navrhli další postup.

Před tímto hlasováním opustil schůzi JUDr. Maisner a hlasování se nezúčastnila JUDr. Plachká.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 5

Proti 0

Zdrželi se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 508-09/2023** v navrženém znění.

3) Legislativa

3a) Změna minimálního limitu pojistného plnění

Po diskusi představenstvo rozhodlo, že se projednání tohoto bodu přesouvá na říjnovou schůzi představenstva.

Po projednání tohoto bodu odešla JUDr. Bányaiová.

3b) Informace o eLegalizaci a identifikaci klienta na dálku

JUDr. Justoň informoval představenstvo ČAK o e-Legalizaci pro advokáty, evidenci ověřených podpisů a identifikaci klienta na dálku. V této souvislosti představenstvo diskutovalo zejména otázku, zda se v současné době má přikročit k elektronické evidenci ověřených podpisů s využitím obdobného systému jako je Elektronická kniha úschov ČAK (EKÚ). V rozsáhlé diskusi převládl názor, že k tomuto opatření by mělo být přikročeno až poté, kdy bude

schválena novela ZA, která umožní eLegalizaci a identifikaci klienta na dálku, neboť tyto agendy budou vyžadovat zásadní změny v systému knih o prohlášeních o pravosti podpisu.

Poté předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informaci JUDr. Justoně o přípravě eLegalizace pro advokáty, evidence ověřených podpisů a identifikace klienta na dálku.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 509-09/2023** v navrženém znění.

3c) Informace o legislativním procesu

JUDr. Justoň informoval o aktuálním dění v legislativním procesu.

Poté předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informaci JUDr. Justoně o legislativním procesu v období červen až srpen 2023

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 510-09/2023** v navrženém znění.

5) Matrika

5a) Žádost advokáta o prominutí roční lhůty dle § 38 odst. 2 zákona o advokacii

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

5b) Žádost o zápis do seznamu advokátů

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

6) Odbor výchovy a vzdělávání (JUDr. Bányaiová, JUDr. Brückler, Ing. Matoušková)

6a) Návrh úpravy pravidel projektu Dalšího vzdělávání advokátů (DVA)

JUDr. Bányaiová a JUDr. Miketa předložili návrh úprav pravidel projektu DVA, které se týkají zejména čerpání benefitů a systému udělování počtu kreditů, nově pak bude možno využít benefitů externí spolupracující vzdělávací agentury BOVA a pojišťovny Generali Česká pojišťovna.

Poté předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory schvaluje úpravu pravidel projektu Dalšího vzdělávání advokátů dle předloženého návrhu a souhlasí s rozšířením benefitů pro absolventy Dalšího vzdělávání advokátů o zvýhodněné podmínky pojištění pracovní neschopnosti.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 512-09/2023** v navrženém znění.

6b) Plán vstupních školení pro advokátní koncipienty na r. 2024

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí plán vstupních školení pro advokátní koncipienty na r. 2024.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 513-09/2023** v navrženém znění.

6c) Rámcový program seminářů pro advokátní koncipienty na r. 2024

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí rámcový program seminářů pro advokátní koncipienty v r. 2024.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 514-09/2023** v navrženém znění.

6d) Advokáti do škol / Advokáti do dětských domovů – návrh na zapojení dalších advokátek a advokátů do projektu

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory schvaluje seznam 27 nových advokátek a advokátů, kteří se zapojí do projektů Advokáti do škol a Advokáti do dětských domovů.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 515-09/2023** v navrženém znění.

6e) Dodatečný termín zkoušky z mediace pro advokáty

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí dodatečný termín zkoušky z mediace pro advokáty.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 1

Zdrželi se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 516-09/2023** v navrženém znění.

6f) Zpráva o vzdělávacích akcích pro advokátní koncipienty a advokáty za červen 2023

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere zprávu o vzdělávacích akcích pro advokátní koncipienty a advokáty za červen 2023 na vědomí.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 517-09/2023** v navrženém znění.

7) Mezinárodní odbor (MEZ) – (JUDr. Maisner, Mgr. Vojířová)

7a) Nadace evropských advokátů (ELF) – finanční příspěvek ČAK pro r. 2024

JUDr. Mokřý informoval představenstvo o návrhu nadace ELF na zvýšení členského příspěvku, které je v podrobnostech odůvodněno v příloženém dopisu Nadace ELF jejím členům. JUDr. Mokřý hodnotí spolupráci s ELF jako užitečnou, neboť ELF se věnuje rozsáhlé vzdělávací činnosti na evropské úrovni pro advokáty, kterých se mohou čeští advokáti účastnit a účastní, stejně tak jako výměnných stáží, a dále se ELF účastní evropských projektů při

zkoumání otázek týkajících se advokacie / justice, a to zejména v oblasti základních principů advokátní profese, jako je právo na právní pomoc, mlčenlivost, nezávislost advokátní profese a advokátní samosprávy. Z těchto důvodů JUDr. Mokřý doporučuje podpořit Nadaci ELF a s navýšením příspěvku souhlasit.

Poté předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory souhlasí s navýšením příspěvku České advokátní komory Nadaci evropských advokátů pro rok 2024 z dosavadních 2 000 EUR na 3000 EUR.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 4

Proti:

Zdrželi se: 2

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 518-09/2023** v navrženém znění.

7b) Spolupráce s Tokijskou advokátní komorou

JUDr. Mokřý informoval o iniciativě Tokijské advokátní komory, která má zájem o setkání se zástupci ČAK, a to za účelem navázání kontaktů a uspořádání společného semináře na vybrané téma.

Poté předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory pověřuje předsedu ČAK, aby vešel v kontakt se zástupci Tokijské advokátní komory a projednal možnosti spolupráce mezi oběma komorami.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 519-09/2023** v navrženém znění.

7c) Mezinárodní konference European Circuit v Praze

Mezinárodní odbor předložil souhrnnou informaci o konferenci European Circuit, na které jako oficiální řečníci za ČAK vystoupí JUDr. Němec, JUDr. Maisner, JUDr. Mokřý, JUDr. Fantová Argalášová a JUDr. Ambruz. Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere informace o konferenci European Circuit v Praze na vědomí.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 520-09/2023** v navrženém znění.

7d) Setkání zahraničních advokátů na ČAK

Odbor mezinárodních vztahů ČAK informoval, že dne 16. 10. 2023 se v prostorách ČAK uskuteční setkání zahraničních advokátů zapsaných v seznamu ČAK, na které jsou zváni členové a náhradníci představenstva, jakož i předsedové orgánů ČAK. Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí materiál Setkání zahraničních advokátů 2023.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 521-09/2023** v navrženém znění.

7e) Evropská legislativa

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí materiál Evropská legislativa, který je přílohou na konci tohoto zápisu.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 522-09/2023** v navrženém znění.

7f) Shrnutí činnosti bruselské zástupkyně za červen – srpen 2023 a Aktuality z EU za červenec a srpen 2023

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí materiály Shrnutí činnosti bruselské zástupkyně za červen – srpen 2023 a Aktuality z EU, které jsou přílohou na konci tohoto zápisu.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6 Proti: 0 Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 523-09/2023** v navrženém znění.

7g) Evropský den advokátů 2023

JUDr. Mokřý přednesl informaci o Evropském dni advokátů, v jehož rámci CCBE uspořádá dne 23. 10. 2023 konferenci Meet the Profession Day, které se zúčastní zástupci Evropského parlamentu, Evropské komise a Tribunálu EU – viz materiál, který tvoří přílohu na konci tohoto zápisu,

a navrhuje, aby představenstvo delegovalo jednoho až tři členy za ČAK, za účasti stálé zástupkyně ČAK v Bruselu Mgr. Recové.

Poté předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory projednalo předložený materiál a vyslovuje souhlas s účastí zástupců ČAK na akci Meet the Profession Day - JUDr. Plachká a JUDr. Novotná / JUDr. Maisner / JUDr. Bányaiová / JUDr. Toman.

Představenstvo České advokátní komory souhlasí s uspořádáním webináře u příležitosti Evropského dne advokátů.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 524-09/2023** v navrženém znění.

8) Různé

Mgr. Ing. Vítězslav Paděra – region Východní Čechy

Mgr. Ing. Vítězslav Paděra, zástupce regionálního představitele ČAK pro Východní Čechy, informoval představenstvo o dění v tomto regionu, vzdělávacích a sportovních akcích. Dále upozornil na rostoucí problém vinklaření.

V návaznosti na diskusi předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory ukládá Výboru regionálních představitelů ČAK zrevidovat pravidla komunikace mezi regionálními zástupci, ČAK a advokáty při organizaci regionálních akcí.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 525-09/2023** v navrženém znění.

8b) Registr zastoupení – iniciativa Digitální informační agentury

Tato věc bude projednána v říjnu, a to na základě stanoviska odboru vnější a vnitřní legislativy ČAK k předloženým materiálům.

8c) Pojistné události v rámci hromadného pojištění advokátů

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informaci pojišťovacího makléře společnosti WI-ASS ČR o vznášených nárocích advokátů v rámci hromadného pojištění advokátů.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 526-09/2023** v navrženém znění.

8d) Krácení odměn ustanovených advokátů soudy

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informace o případech krácení odměn advokátů v soudních rozhodnutích s tím, že některé v nich řešené položky jsou předmětem navrhované novelizace advokátního tarifu.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 527-09/2023** v navrženém znění.

8e) Prohlídky advokátních koncipientů při vstupu do soudních budov

Představenstvo v poslední době zaznamenalo opětovné problémy s prohlídkami advokátních koncipientů při vstupu do soudních budov, přičemž Komora obdržela několik konkrétních informací od advokátních koncipientek a koncipientů.

Po diskusi předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory pověřuje předsedu, aby požádal ministra spravedlnosti o přijetí opatření, aby advokátní koncipienti podléhali při vstupu do soudních budov stejnému režimu jako advokáti.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 528-09/2023** v navrženém znění.

8f) Informace o soudních řízeních proti ČAK

JUDr. Čáp předložil představenstvu přehled soudních řízení vedených proti ČAK, z něhož vyplývá, že největší část tvoří žaloby proti rozhodnutí ČAK o neurčení advokáta k poskytnutí právní porady nebo právní služby dle § 18 a následujících ZA.

Poté předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí předložený přehled soudních řízení vedených proti ČAK.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 529-09/2023** v navrženém znění.

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

8g) Dlužné pojistné

JUDr. Justoň předložil informaci ohledně vymáhání dlužného pojistného za advokáty, kteří byli pozastaveni nebo vyškrtnuti v průběhu kalendářního roku, a upozornil na nevyjasněnou otázku pojištění pozastavených advokátů, kteří jsou účastníky hromadného pojištění.

Po projednání věci předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere informaci na vědomí a ukládá odboru hospodářskému a organizačnímu nevymáhat po dlužnících dlužné pojistné za celé druhé pololetí příslušného kalendářního roku, ale pouze poměrnou část podle počtu měsíců, po které advokát vykonával advokacii.

Představenstvo České advokátní komory ukládá tajemníkovi, aby ve spolupráci s předsedou a odborem vnější a vnitřní legislativy projednal s Generali Českou pojišťovnou, a.s. problematiku pojištění a pojistného pozastavených advokátů, stejně jako otázku, zda by pojistné advokátů zapsaných nebo vyškrtnutých v průběhu kalendářního roku nemělo být stanoveno po kalendářních měsících a nikoli po kalendářních pololetích jako dosud.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 531-09/2023** v navrženém znění.

8h) Příspěvky advokátů na činnost ČAK – žádosti o snížení, prominutí a prodloužení splatnosti příspěvku

Projednání tohoto bodu se odkládá na říjnovou schůzi.

8i) Podnět ČAK k zahájení kárného řízení se soudcem OS Praha-východ – odpověď MSp

Předseda odkázal na odpověď ředitelky odboru dohledu a kárné agendy MSp z 8. června 2023 na podnět ČAK z 9. února 2023 k zahájení kárného řízení se soudcem Okresního soudu Praha-

východ, z níž vyplývá, že MSp po ukončení šetření pochybení soudce neshledalo, a tudíž nebude přijímat žádná opatření. V této souvislosti připomněl předseda odpověď předsedkyně Okresního soudu Praha-východ z 23. března 2023 na stejný podnět ČAK, že neshledala důvodu pro podání kárného návrhu na tohoto soudce.

Poté předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informaci o výsledcích podnětu ČAK z 9. února 2023 k zahájení kárného řízení se soudcem Okresního soudu Praha-východ.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 532-09/2023** v navrženém znění.

8j) Konference Ženy v kyber

JUDr. Gawlasová předložila zprávu o chystané konferenci Ženy v kyber, kterou organizuje nově vznikající nezisková organizace TheCyberValkiries a která se zabývá a dále se chce zabývat osvětou v oblasti kybernetické bezpečnosti a především rolí žen v tomto oboru. Navrhuje, aby ČAK poskytla této konferenci mediální podporu a zároveň podpořila účast zástupkyně ČAK.

Poté předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory souhlasí s poskytnutím podpory ČAK konferenci Ženy v kyber formou zveřejnění informací v Advokátním deníku a souhlasí s vysláním zástupkyně ČAK na tuto akci bez nároku na příspěvek ze strany ČAK.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 533-09/2023** v navrženém znění.

8k) Losování přísedících a náhradníků kárných senátů Nejvyššího správního soudu

Předseda informoval o zprávě předsedy Nejvyššího správního soudu JUDr. Karla Šimky o vylosování přísedících či náhradníků kárných senátů z řad advokátů pro řízení ve věcech soudců a pro řízení ve věcech státních zástupců.

Poté předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí oznámení předsedy Nejvyššího správního soudu o vylosování přísedících či náhradníků kárných senátů z řad advokátů v červenci a srpnu 2023.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 534-09/2023** v navrženém znění.

8l) Svolení Komise pro výběr kandidáta na funkci soudce SD EU

Předseda informoval o sdělení ministra spravedlnosti ze 7. června 2023, že v souvislosti s končícím mandátem soudce JUDr. Jana Passera, Ph.D. u SD EU v říjnu 2024 Ministerstvo spravedlnosti oficiálně zahájilo výběrové řízení na nového soudce SD EU a svolává v souladu s vnitrostátními Pravidly pro výběr kandidátů na funkci soudce soudního dvora Evropské unie výběrovou komisi.

Jelikož k předloženému sdělení, jež je v podkladových materiálech této schůze, nebyly vzneseny připomínky, předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí sdělení ministra spravedlnosti ze 7. června 2023 o zahájení výběrové řízení na nového soudce Soudního dvora Evropské unie.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 535-09/2023** v navrženém znění.

8m) Nominace zástupců ČAK do pracovní skupiny pro přípravu programu Právníckého sjezdu 2025

S odkazem na zápis z 30. srpna 2023 předseda informoval o zasedání Sjezdového výboru pro přípravu Právníckého sjezdu 2025, na kterém bylo dohodnuto, že návrh konkrétních bodů základního tématu 2. Právníckého sjezdu na téma „Digitalizace justice“ připraví pracovní skupina, do níž může každý právnícký stav jmenovat jednoho až dva zástupce.

JUDr. Čáp sdělil, že oslovil JUDr. Martina Maisnera a JUDr. Jiřího Nováka ml. jako kvalifikované odborníky v dané oblasti s příslušnými kompetencemi v rámci ČAK, resp. CCBE. Oba jmenovaní se svou případnou účastí v této pracovní skupině souhlasili.

Po diskusi, v níž nebyli navrženi jiní kandidáti, předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory nominuje do pracovní skupiny pro přípravu bodů základního tématu 2. Právníckého sjezdu v roce 2025 „Digitalizace justice“ za Českou advokátní komoru advokáty JUDr. Martina Maisnera, Ph.D., MCI Arb., ev. č. ČAK 01637 a JUDr. Jiřího Nováka ev. č. ČAK 11314.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 536-09/2023** v navrženém znění.

8n) Online Dispute Resolution (ODR) Forum 2024 v Praze

JUDr. Němec informoval, že v roce 2024 se bude v Praze konat ODR Forum, což je největší celosvětová konference k řešení on-line sporů, jež se bude zabývat problematikou umělé inteligence (AI), přičemž jde o událost, které by se ČAK mohla vhodnou formou zúčastnit. S ohledem na nutnost řešení problematiky AI předseda doporučuje účast ČAK podpořit.

Poté předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory zmocňuje JUDr. Martina Maisnera, aby jménem ČAK jednal o podmínkách její účasti na ODR Foru 2024.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 537-09/2023** v navrženém znění.

Poté, v 16:00 hodin, předseda schůzi představenstva ukončil a poděkoval přítomným za účast.

Zapsala: Mgr. Lenka Vobořilová

Správnost zápisu ověřil: JUDr. Petr Čáp, tajemník ČAK

Čerpání rozpočtu České advokátní komory za rok 2022**VÝNOSY PŘEDEPSANÉ ZÁKONEM (1 - 3)**

Číslo	Specifikace	Rozpočet (v tis. Kč)		Skutečnost 1-12/2022 (v tis. Kč)
1	Příspěvky na činnost komory - aktivní i pozastavení advokáti	12.500 advokátů á 10.600,- Kč	138 960	140 109
		1.700 advokátů á 3.800,- Kč		
2	Advokátní zkoušky	600 koncipinetů á 10.000,- Kč	6 000	6 904
3	Zápisné do seznamu advokátů	500 advokátů á 4.000,- Kč	2 000	2 216
4	Ostatní výnosy a rezervy		15 000	34 296
5	Výnosy z pokut a z nákladů kárného a kontrolního řízení		1 500	1 904
6	Krytí rozdílu z úspor z minulých let		4 340	0
	VÝNOSY		167 800	185 429

	Vybrané pojistné	(6.700,- Kč /osoba/rok)	67 000	67 255
	VÝNOSY CELKEM		234 800	252 684

Pozn.:

- ad 4) Ostatní výnosy - příjmy z inzerce, poplatky za ověřovací knihy, poplatky za semináře, příjmy z úroků, nájemné, poplatky za mediační zkoušky, apod.
- ad 5) Příjmy za náklady kárného a kontrolního řízení a polovina výnosů z pokut kárného řízení

Pojistné prochází účetnictvím ČAK, ale vybrané pojistné se odvádí v plné výši pojišťovně

Čerpání rozpočtu České advokátní komory za rok 2022**NÁKLADY**

Číslo	Specifikace	Rozpočet (v tis. Kč)	Skutečnost 1-12/2022 (v tis. Kč) s DPH
1	Materiál	3 500	2 646
2	Energie	2 000	2 947
3	Údržba	1 800	1 807
4	Cestovné	5 000	3 858
5	Služby	50 000	52 395
6	Mzdy	70 000	67 506
7	Ostatní náklady a rezervy	18 000	20 053
8	Odpisy	17 500	10 006
	NÁKLADY	167 800	161 218

	Odvedené pojistné	67 000	67 255
	NÁKLADY CELKEM	234 800	228 473

Pozn.:

- ad 1) Kancelářský materiál, knihy, časopisy, DHM, benzín, materiál-auta, atd.
- ad 2) Elektřina, vodné-stočné
- ad 3) Opravy a udržování nemovitostí/movitostí, opravy a údržba aut
- ad 4) Tuzemsko, zahraničí
- ad 5) Ostraha, poštovné, telefony, příkazní smlouvy, nájemné, překlady, autorské honoráře, služby SW, regiony-paušální náhrady, DDNM, atd.
- ad 6) DPP (zkušební komisaři), náhrady funkcionářům komory (kárné/odvolací kárné senáty, kontrolní činnost KR), mzdy zaměstnanců včetně odvodů, DPČ
- ad 7) Přepočtené DPH dle koeficientu, pojistné movitý/nemovitý majetek, ostatní daně a poplatky, odpisy nedobytných pohledávek, bankovní výlohy atd.
- ad 9) Odpisy DNM/DHM (dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek)

Pojistné prochází účetnictvím ČAK, ale vybrané pojistné se odvádí v plné výši pojišťovně.

Čerpání rozpočtu sociálního fondu České advokátní komory za rok 2022**PŘÍJMY (v tis. Kč)**

	Rozpočet	Čerpání 1-12/2022
Odvod advokátů do SF	6 200	6 348
Odvod zaměstnanců do SF	35	39
Pokuty z kárného řízení	1 000	1 042
Úroky z vkladů	500	575
Splátky půjček	1 400	1 500
Krytí rozdílu z úspor minulých let	4 165	0
CELKEM PŘÍJMY	13 300	9 504

VÝDAJE (v tis. Kč)

	Rozpočet	Čerpání 1-12/2022
Zvyšování odborné úrovně	300	211
Krytí ztrát vzniklých prominutím nebo snížením příspěvku	2 600	1 918
Sociální výpomoci (úmrť)	400	260
z toho soc. výpomoci pro následky COVID19	200	60
Sociální příspěvek pozůstalým	250	178
Příspěvky advokátům na poskytování bezplatné právní služby	50	49
Příspěvky nástupci advokáta	1 500	757
Příspěvky na kulturní a sociální potřeby zaměstnanců a bývalých zaměstnanců podle čl. 20 usnesení o SF, odst. 1, písm. b)	400	479
Půjčky advokátům a koncipientům	2 000	1 286
Půjčky zaměstnancům	300	252
Příspěvky na kulturně-společenské a sportovní akce podle čl. 20 usnesení o SF, odst. 1, písm. a)	5 250	2 065
Dary na veřejně prospěšné účely	250	403
CELKEM VÝDAJE	13 300	7 918

Návrh zúčtování fondu České advokátní komory
pro vzdělávání advokátních koncipientů za rok 2022

		Skutečné náklady celkem	z toho	Přepočtené náklady k zúčtování
Náklady školící centrum Dunaj	Nájem /*	929 446,71 Kč	80%	743 557,37 Kč
	Služby /*	116 712,30 Kč	80%	93 369,84 Kč
	Mzdové náklady pracovníků odboru výchovy - vzdělávání	734 773,69 Kč	100%	734 773,69 Kč
	Úklid vč. toaletních potřeb na WC /*	111 016,93 Kč	80%	88 813,54 Kč
	Běžná údržba (zámečnické a instalatérské práce, oprava osvětlení, výmalba,...)	- Kč	80%	0,00 Kč
	Pravidelný servis a oprava VZT (Pulsklima)	- Kč	80%	0,00 Kč
	Provoz stojanů s pitnou vodou	18 528,18 Kč	80%	14 822,54 Kč
Náklady školící centrum pobočka Brno	Nájem /*	1 006 017,61 Kč	80%	804 814,09 Kč
	Služby /*	609 798,03 Kč	80%	487 838,42 Kč
	Mzdové náklady dvou pracovníků - semináře, vzdělávání	1 350 666,85 Kč	50%	675 333,42 Kč
	Úklid vč. toaletních potřeb na WC /*	58 025,08 Kč	80%	46 420,07 Kč
	Běžná údržba	473 795,28 Kč	80%	379 036,22 Kč
	Provoz stojanů s pitnou vodou	74 588,05 Kč	80%	59 670,44 Kč
Náklady lektorů	Náklady na lektory - koncipienti /**	1 025 925,00 Kč	100%	1 025 925,00 Kč
Další náklady	Náklady BA - koncipienti	5 971 521,67 Kč	25%	1 492 880,42 Kč
	Náklady Věstník ČAK - koncipienti	42 024,50 Kč	25%	10 506,13 Kč
	Mzdové náklady - IT, správa KIS	4 127 107,83 Kč	25%	1 031 776,96 Kč
	Měsíční zpracování matričních dat pro předpis pohledávek (KORBEL CZ)	143 588,43 Kč	25%	35 897,11 Kč
	Přímé náklady na školení /****	- Kč	100%	0,00 Kč
	REŽIE - další mzdové náklady /****	1 513 298,07 Kč	100%	1 513 298,07 Kč
NÁKLADY celkem				9 238 733,33 Kč
PŘÍJMY celkem				9 243 600,00 Kč
ROZDÍL (zisk)				4 866,67 Kč

/* V přepočtu na školící prostory ČAK.

/** Náklady na lektory za školení pro koncipienty v Praze i Brně jsou vedeny společně na zvláštním středisku, a proto tato položka zahrnuje skutečné náklady na lektory pro koncipienty.

/*** Náklady za další pronájem prostor, cestovné, DPP.

/**** Náklady 1 pracovnice matriky, 1 pracovnice účtárny + vedoucí zkušební komise.

**Podstatné údaje o hospodaření s fondem České advokátní komory pro
vzdělávání advokátních koncipientů za rok 2022**

dle čl. 5 odst. 2 usnesení ČAK č. 7/2005 Věstníku

PŘÍJMY (v tis. Kč)	
	Skutečnost
Příjmy za rok 2022	9 244
CELKEM PŘÍJMY	9 244

VÝDAJE (v tis. Kč)	
	Skutečnost
Školící centrum Praha	1 675
Školící centrum pobočka Brno	2 453
Náklady na lektory	1 026
Další náklady na koncipienty	4 084
CELKEM VÝDAJE	9 239

Předložil: JUDr. Robert Němec, LL.M., předseda České advokátní komory

Čerpání fondu předsedy komory (středisko 607) - čerpání v roce 2022 (1-12/2022)
Roční limit 200 000,- Kč

Datum	Doklad	Účet	Částka v Kč	Popis	VS	Příjemce
CELKEM ČERPÁNÍ			0			

Stav majetku ČAK ke dni 31. 12. 2022

Dlouhodobý hmotný majetek	26 518 805,84 Kč
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	19 350 152,74 Kč
Dlouhodobý nehmotný majetek	58 155 960,80 Kč
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	411 245,00 Kč
Budovy	113 033 469,35 Kč
Pozemky	nejsou oceněny
Umělecká díla	1 936 006,00 Kč
Samostatná evidence předmětů	1 136 207,31 Kč

Čj.: 03.99-000009/23-003
Praha 4. 9. 2023

PALÁC DUNAJ AKTUÁLNÍ STAV – REKAPITULACE

Nájemní smlouva

29. 5. 2020 Národní 138/10 – Nájemní smlouva Dunaj
7. 12. 2021 Národní 138/10 – Dodatek č. 1 k Nájemní smlouvě Dunaj (likvidace technického zhodnocení z původní nájemní smlouvy)
- v jednání Národní 138/10 – Dodatek č. 2 k Nájemní smlouvě Dunaj
- aktualizace pronajaté plochy dle projektové dokumentace
 - specifikace stavu pronajatých prostor při předání
 - popis procesů v době provádění fit-outu
 - odsouhlasení rozúčtování položek mezi nájemce a pronajímatele dle finálního rozpočtu

Výběrové řízení na zhotovitele interiérového řešení prostor ČAK v paláci Dunaj

4. 11. 2022 zveřejnění poptávky
24. 1. 2023 jednání výběrové komise (otevření obálek)
29. 3. 2023 úprava projektové dokumentace a informace uchazečů o pokračování výběrového řízení
21. 4. 2023 jednání výběrové komise (otevření obálek – II. kolo)
5. 6. 2023 jednání výběrové komise (vyhodnocení nabídek)
19. 6. 2023 rozhodnutí představenstva ČAK o výběru zhotovitele (CAPEXUS s.r.o.)
- v jednání CAPEXUS – Smlouva o dílo

Výše nájmu

VÝVOJ VÝŠE NÁJMU V PALÁCI DUNAJ							
	PŮVODNÍ SMLOUVA 1 240,3 m ²						NOVÁ SMLOUVA 1 597 m ²
	SKUTEČNÉ NÁKLADY		KALKULACE V SOULADU SE SMLOUVOU A INFLAČNÍ DOLOŽKOU				
ROK	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2025
NÁJEMNÉ V KČ	4 518 406	4 543 186	4 670 394	4 819 847	5 003 001	5 758 454	7 042 860
SLUŽBY V KČ	679 898	829 016	825 061	851 463	883 819	1 017 275	2 000 000 ^A
CELKEM V KČ	5 198 304	5 372 202	5 495 455	5 671 310	5 886 819	6 775 729	9 042 860
NÁJEM m ² /měsíc/Kč	303,58	305,25	313,79	323,84	336,14	386,90	367,50
NÁJEM m ² /měsíc/EUR ^B	12,58	12,65	13,00	13,42	13,93	16,03	15,23
KOEFICIENT NAVÝŠENÍ	2,5 %	2,1 %	2,8 %	3,2 %	3,8 %	15,1 %	0

^A odhad

^B kurz devizového trhu ČNB ke dni 1. 9. 2023

AKTUÁLNÍ VÝŠE NÁJMU KANCELÁŘSKÝCH PROSTOR V PRAZE V EUR / MĚSÍC / m ² ^C	
Centrum	27,00 – 30,00
Dejvice	13,50 - 16,50
Holešovice	14,00 – 16,50
Chodov	14,50 – 15,75
Jinonice/Butovice	14,50 – 16,00
Karlín	15,50 – 18,50
Pankrác	15,00 – 17,00
Smíchov	15,00 – 17,50
Stodůlky	14,50 – 15,50
Vysočany	12,50 – 14,00

^C zdroj: Prague Research Forum / HN ze dne 17. 8. 2023

Zápis z jednání výběrové komise pro Zajištění on-line účasti advokátů na sněmu České advokátní komory

Přítomni osobně: JUDr. Martin Maisner, Ph.D., MCI Arb., místopředseda ČAK
 JUDr. Monika Novotná, místopředsedkyně ČAK
 JUDr. Michala Plachká, LL.M., místopředsedkyně ČAK
 JUDr. Ondřej Trubač, Ph.D., LL.M., člen představenstva ČAK
 Mgr. Pavel Kroupa, náhradník představenstva ČAK

JUDr. Petr Čáp, tajemník ČAK
 Mgr. Miroslava Sedláčková, vedoucí odboru hospodářského a organizačního
 Josef Fiala – IT manager ČAK

Omluveni: JUDr. Martin Vychopeň, člen kontrolní rady ČAK

Seznam odevzdaných nabídek:

firma	datum	hodina
1. Scrumfinity s.r.o.	29. 6. 2023	14:25
2. GUARANT International spol. s r.o.	29. 6. 2023	
3. ELA BLOCKCHAIN SERVICES a.s.	13. 7. 2023	9:10
4. MEDIA FACTORY Czech Republic a.s.	13. 7. 2023	12:15
5. Konica Minolta Business Solutions Czech, spol. s r.o.	13. 7. 2023	15:45
6. SnowlyCode, s.r.o.	14. 7. 2023	9:35
7. Abuco ICT s.r.o.	14. 7. 2023	13:30
8. dCOS s.r.o.	17. 7. 2023	10:00

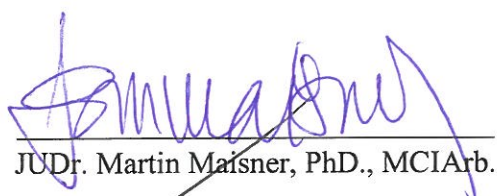
Po zevrubné diskusi výběrová komise dospěla k těmto doporučením:

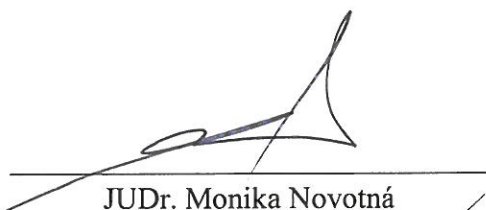
- S ohledem na zcela odlišný sled požadavků a jiný cyklus životnosti programu, se jeví jako jediné racionální a úsporné řešení, rozdělit poptávaný systém na část konferenční (streaming, diskuse, management diskuse) a hlasovací (volební) a tyto části řešit odděleně. Propojení se stávajícím systémem event. plná integrace do „MOJE ČAK“ je samozřejmě vysoce žádoucí.
- Žádný z nabízených systémů, v podobě jak byl popsán v nabídce, nevyhovuje 100 % požadavkům ČAK.
- Jako nejvhodnější se jeví zúžit okruh soutěžitelů na 3-4 nejvhodnější a s těmi jednat dále, a to až do doby, kdy se podaří u některého ze soutěžitelů dospět k akceptovatelné formě dohody anebo do okamžiku, kdy se ukáže, že se nemůžeme dohodnout ani s jedním.

4. Výběrová komise shledává následující priority v řešení částí systému (podle důležitosti od a):
 - a. volby do orgánů komory;
 - b. hlasování o usneseních v rámci sněmu;
 - c. hlasování o stanovských předpisech v období mezi sněmy;
 - d. konferenční část sněmu (streamování, diskuse).
5. Časový harmonogram řešení systému navrhuje výběrová komise takto:
 - a. do 29. 2. 2024 – ukončení jednání se soutěžiteli (úspěšné = uzavření smlouvy s dodavatelem/dodavateli);
 - b. do konce roku 2024 – dodání systému;
 - c. 01/2025-04/2025 – pilotní provoz a testování;
 - d. 30. 6. 2025 – systém otestován a připraven k použití.
6. Výběrová komise navrhuje pokračovat v jednání pouze s polovinou soutěžitelů, kteří podali nabídku a tou s tou polovinou, která splňuje více parametrů a kritérií požadovaných ČAK v rámci zadání a nevybočuje extrémním způsobem nabízenou cenou:
 - a. Abuco ICT s.r.o.
 - b. ELA BLOCKCHAIN SERVICES a.s.
 - c. GUARANT International spol. s r.o.
 - d. Konica Minolta Business Solutions Czech, spol. s r.o.

7. Návrh usnesení představenstva ČAK:

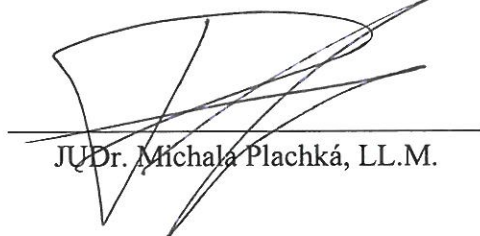
Představenstvo bere na vědomí zprávu výběrové komise pro Zajištění on-line účasti advokátů na sněmu České advokátní komory a pověřuje komisi, aby pokračovala v jednáních s vybranými subjekty.

JUDr. Martin Mašner, Ph.D., MCI Arb.

JUDr. Monika Novotná

JUDr. Ondřej Trubač, Ph.D., LL.M.

Mgr. Pavel Kroupa

JUDr. Michala Plachká, LL.M.

STANOVISKO K UŽÍVÁNÍ UMĚLÉ INTELIGENCE (AI) PŘI POSKYTOVÁNÍ PRÁVNÍCH SLUŽEB.

1. Vymezení termínu umělá inteligence (dále též jako AI) není zcela jednoznačné, zákonná definice chybí vůbec. Není také jen jeden systém umělé inteligence, ale celá řada různých systémů a jejich vzájemných kombinací, a proto je pro účely tohoto stanoviska AI definována jako schopnost počítačových programů napodobovat lidské schopnosti, jako je psaný či jiný projev, vyhledávání informací, učení se, uvažování, plánování nebo kreativita. Pro AI dále platí, že systémy umělé inteligence jsou schopné pracovat samostatně a také měnit a přizpůsobovat své jednání na základě vyhodnocení efektů předchozích akcí. ČAK nijak neomezuje a ani nehodlá omezovat advokáty v užívání technologií. Advokát má právo využívat jakoukoliv technologii, technické či administrativní prostředky, jaké uzná za vhodné, pokud přitom splní veškeré povinnosti, které mu zákony a stavovské předpisy ukládají, a to zejména povinnost mlčenlivosti, povinnosti, které vyplývají z předpisů o ochraně osobních údajů a z etického kodexu advokáta. Pokud advokát interně využívá AI ať již k tomu, aby sám poskytoval právní služby při dodržení všech stanovených povinností, anebo ke zefektivnění činnosti své kanceláře, nelze proti tomu nic namítat. **AI je nástrojem, který advokát v souladu se zákonem a stavovskými předpisy může využít v souvislosti s poskytováním právních služeb.**
2. Umělá inteligence nemůže poskytovat právní služby. Zákon¹ stanoví, že poskytovat právní služby jsou oprávněni advokáti²; evropští advokáti³; osoby, které jsou oprávněny poskytovat právní služby podle zvláštního

¹ zák. č. 85/1996 Sb. ve znění dle zák. č. 261/2021 Sb. (zákon o advokacii, dále jen „ZA“)

² ust. § 2 odst.1 písm. a) ZA

³ ust. § 2 odst. 1 písm. b) ZA

zákona⁴; a dále zaměstnanci právnické nebo fyzické osoby, kteří jsou v pracovním nebo služebním poměru (pokud je poskytování právních služeb součástí jeho pracovních nebo služebních povinností)⁵. Jiné subjekty oprávněny poskytovat právní služby nejsou. **AI v jakékoliv formě nemůže být poskytovatelem právní služby ve smyslu §1 zákona o advokacii.**

3. Proti využití AI k poskytování základních informací o činnosti advokátní kanceláře klientům či potenciálním klientům anebo obecných informací z oblasti práva nelze mít zásadních námitek, pokud se jedná skutečně jen o základní informace nebo o poskytování tzv. právních informací (v obecném neaplikačním rozsahu, tedy jakási obdoba publikace odborných článků s právní tematikou na vlastních webových stránkách).
4. Odpovědi na dotazy, které se týkají řešení konkrétního právního problému, je třeba považovat za právní poradu ve smyslu zákona o advokacii⁶, a proto za poskytování právní pomoci, které je vyhrazeno jen oprávněným osobám. Za velmi nevhodnou je třeba považovat situaci, kdy je AI používána na webových stránkách advokáta způsobem, z něhož může potenciální klient nabýt dojmu, že je mu poskytována právní porada oprávněným advokátem v souladu s právními předpisy. **Pokud advokát v rámci poskytování právní služby využije AI, není tím jakkoliv dotčena jeho obecná zákonná odpovědnost jakož i odpovědnost advokáta dle zákona o advokacii a stavovských předpisů.**
5. Vzhledem k tomu, že AI je systém, který o svém fungování rozhoduje v určité míře autonomně, je třeba považovat činnost AI do značné míry za nepředvídatelnou (a potenciálně rizikovou co do správnosti a přesnosti poskytovaných informací), nehledě k tomu, že různé systémy AI mohou pracovat rozdílně a poskytovat různé výsledky ke stejnému

⁴ ust. § 2 odst. 2 písm. a) ZA

⁵ ust. § 2 odst. 2 písm. b) ZA

⁶ ust. § 1 odst. 2 ZA

zadání. Je také pochybné, zda uživatel reálně ví, jak AI skutečně pracuje a kde se nachází. Je proto nanejvýš pravděpodobné, že pokud bude advokát zpracovávat informace či údaje, které mu byly poskytnuty klientem nebo které obsahují informace o klientech či jejich případech (a to i v případě, že tak činí pouze proto, aby se AI „učila“ a zdokonalovala tak své schopnosti), bude to v rozporu se zákonnou povinností mlčenlivosti, která je advokátovi zákonem uložena. Proto je třeba před takovým postupem varovat a zdůraznit, že za dodržování povinnosti mlčenlivosti (a tudíž ochranu clientských dat a osobních údajů třetích osob) je odpovědný vždy advokát. **Advokát je při využití AI povinen plnit všechny povinnosti uložené zákonem o advokacii a stavovskými předpisy zejména je povinen chránit zájmy klienta a dodržovat zákonnou povinnost mlčenlivosti advokáta.**

- 6.** Předchozí souhlas klienta k tomu, aby mohl bude advokát zpracovávat informace či údaje, které mu byly poskytnuty klientem nebo které obsahují informace o klientech či jejich případech (a to i v případě, že tak činí pouze proto, aby se AI „učila“ a zdokonalovala tak své schopnosti (jak je uvedeno v bodě 5 tohoto stanoviska) musí obsahovat výslovné prohlášení, že klient ví, že AI může fungovat nepředvídatelně a také výslovný souhlas, že může AI sdílet tyto informace (buť anonymizované) s blíže neurčenými podobnými systémy.

Evropská legislativa (pro informaci)

Stálá zástupkyně pro představenstvo pravidelně připravuje aktuální přehledy evropské legislativy, a to buď prostřednictvím Shrnutí činnosti bruselské zástupkyně nebo v samostatném podkladu.

1. Zpráva Komise o právním státu za rok 2023

Evropská komise dne 5. července zveřejnila čtvrtou výroční zprávu o právním státu, která hodnotí stav právního státu v jednotlivých členských státech. Obecné shrnutí je součástí Aktualit z EU, zástupkyně však chce zde upozornit na konkrétní prvky Souhrnného shrnutí – tedy dokumentu, který připravuje celé kolegium komisařů, včetně předsdkyně Von der Leyen a dále české kapitoly. Na zlepšení postavení a vnímání advokacie a advokátních komor v rámci právního státu totiž usilovně pracujeme více než 4 roky a na rozdíl od prvních výročních zpráv se mravenčí úsilí v tomto směru vyplácí. Zpráva o právním státu je dále analyzována všemi unijními institucemi i národními orgány a je vhodným podkladem pro upozornění na legislativní excesy, či konkrétní příklady nesystémových kroků a intervencí do základních principů profese.

Komise v úvodu Souhrnného shrnutí uvádí: Základní hodnotou Unie je vedle demokracie a základních práv rovněž právní stát. Je společný všem členským státům a představuje základ identity Unie. Právní stát je klíčovým faktorem politické stability a hospodářské prosperity v Evropě. V posledních letech se tyto základní hodnoty staly terčem útoků po celém světě, které testují odolnost EU a jejích členských států. Ruská agrese vůči Ukrajině je tragickou připomínkou toho, že tyto hodnoty nelze nikdy považovat za samozřejmost. K ochraně těchto hodnot a k ochraně evropské společnosti ve vztahu k nově vznikajícím problémům jsou zapotřebí neustálá proaktivní opatření. Cyklus na podporu právního státu každoročně upevňuje silnou a zdravou evropskou demokracii. Každoroční zpráva o právním státu zjišťuje stav právního státu v jednotlivých členských státech a v EU jako celku, odhaluje vznikající problémy a předchází jim a podporuje reformy právního státu. Zpráva se i nadále opírá o transparentní a objektivní metodiku, která zohledňuje specifické vnitrostátní kontexty a tradice a zajišťuje rovné zacházení se všemi členskými státy. Od svého zavedení v roce 2020 slouží roční cyklus podávání zpráv jako základ pro konstruktivní diskuse a bohatou výměnu osvědčených postupů mezi členskými státy – na politické i technické úrovni – v Evropském parlamentu i v parlamentech členských států. Hraje ústřední roli v úsilí o prosazování a ochranu právního státu v praxi. Stejně jako v předchozích letech zkoumá zpráva o právním státu v roce 2023 vývoj v oblasti právního státu v členských státech v rámci čtyř pilířů: spravedlnost, boj proti korupci, svoboda a pluralita sdělovacích prostředků a širší institucionální otázky týkající se brzd a protivah.

Sdělení poprvé obsahuje celý odstavec o úloze advokátů nazvaný „Přístup ke spravedlnosti a úloha právníků v soudním systému“

Právníci hrají klíčovou úlohu při zajišťování ochrany základních práv a posilování právního státu, včetně práva na spravedlivý proces. V několika členských státech probíhají kroky k zajištění práva na přístup k obhájci. Ve Španělsku byl dále posílen rámec právní pomoci a ve Francii byl rozpočet na právní pomoc dále navýšen. Ve Finsku poskytují nové právní předpisy soudům větší prostor pro rozhodování o přidělování nákladů řízení v občanskoprávních věcech, což by mělo zlepšit dostupnost soudnictví. V Bulharsku byly přijaty nové zákony týkající se soudní mediace a právní pomoci s cílem zlepšit přístup ke spravedlnosti. Na Maltě probíhají práce na návrhu právních předpisů upravujících profesi advokáta. V Litvě byly zavedeny cílené změny systému právní pomoci, které však neřeší obavy týkající se pracovní zátěže a odměňování poskytovatelů právní pomoci. V Irsku nadále vyvolávají obavy vysoké náklady na soudní spory a nebyly přijaty žádné další kroky k jejich snížení, přičemž analýza modelů pro snížení nákladů na soudní spory dosud nebyla zveřejněna. V Dánsku byl přezkum systému právní pomoci, který byl zahájen v roce 2020, pozastaven. Stejně tak v Lucembursku stále není dokončena reforma, jejímž cílem je zpřístupnit právní pomoc. V Maďarsku by se mohl zlepšit přístup zranitelných skupin ke spravedlnosti. **Jedním ze základních prvků svobody výkonu právních profesí je dodržování důvěrnosti vztahu s klienty, jak potvrzují normy Rady Evropy.** Na Slovensku advokátní komora upozornila na opakované porušování důvěrnosti mezi advokátem a klientem ze strany orgánů činných v trestním řízení při prohlídkách v prostorách advokátních kanceláří. V Litvě stále přetrvávají obavy týkající se dodržování profesního tajemství advokátů a otázky v tomto ohledu jsou i nadále projednávány Evropským soudem pro lidská práva. V Lotyšsku nová pravidla posílila ochranu profesního tajemství právníků.

Součástí Zprávy o právním státu jsou i doporučení pro jednotlivé země, v případě Česka jsou v oblasti justice následující:

Pokud jde o doporučení uvedená ve zprávě o právním státu za rok 2022, Česko celkově (učinilo) určitý pokrok při provádění reformy státního zastupitelství při zachování původního cíle zavést záruky pro odvolání nejvyššího státního zástupce a dalších výše postavených státních zástupců s přihlédnutím k evropským normám v oblasti nezávislosti a autonomie státního zastupitelství. Nedošlo k žádnému pokroku v přijímání opatření ke zkrácení délky řízení s cílem zajistit robustní výsledky vyšetřování, stíhání a pravomocných rozsudků v oblasti korupce na vysoké úrovni. Nedošlo k žádnému pokroku při posilování rámce integrity poslanců Parlamentu, zejména zajištěním toho, aby byly zavedeny etické kodexy pro obě komory parlamentu. Dokončení prací na těchto doporučeních tedy zůstávají v platnosti.

Kapitola o Česku, kde je ČAK pravidelným respondentem upozorňuje zejména na to, že pokrok v oblasti digitalizace soudnictví je i nadále pomalý a zavedení elektronické spisové služby se zpožďuje. Ministerstvo spravedlnosti provádí projekt, podporovaný rovněž Nástrojem pro oživení a odolnost, jehož cílem je zavést jednotné záznamové zařízení v zasedacích místnostech soudů, což zvýší transparentnost řízení. Od 1. července 2022 jsou prvoinstanční rozhodnutí okresních soudů v občanských věcech zveřejňována ve veřejně přístupné databázi. **Navzdory těmto krokům zúčastněné strany nadále poukazují na to, že v hlavních projektech zaměřených na digitalizaci, zejména v elektronické spisové službě nebo systému elektronického vedení informací státního zastupitelství (ELVIZ), je pokrok**

velmi pomalý, a naznačují, že pokračování digitalizace je jednou z hlavních oblastí, kde je možno dosáhnout zlepšení soudnictví. Nejvyšší kontrolní úřad rovněž zjistil závažné nedostatky na straně Ministerstva spravedlnosti v provádění strategie eJustice, včetně elektronické spisové služby, které vyhodnotil jako neúčinné. Zavedení pilotní elektronické spisové služby u vybraných soudů se očekává v druhé polovině roku 2024. Systém ELVIZ je úzce propojen s elektronickou spisovou službou, a proto se očekává, že jeho provádění bude zahájeno v roce 2024, přičemž pilotní systém by měl být zaveden v roce 2027. Zatímco zmrazení platů soudců a státních zástupců je od roku 2023 zrušeno, administrativní pracovníci soudů a státního zastupitelství jsou v porovnání s průměrnými platy ve veřejném sektoru podfinancováni. Soudnictví funguje dobře, pokud jde o celkovou účinnost. Zpráva uvádí, že Advokátní komora je zřízena zákonem a je nezávislá. Vykonává veřejnou správu v oblasti právního povolání a zajišťuje samosprávu v této oblasti. Samosprávná pravomoc advokátní komory je v oblastech stanovených zákonem omezena pravomocí ministra spravedlnosti.

Souhrnné doporučení i kapitoly pro jednotlivé země jsou k dispozici v češtině zde: https://commission.europa.eu/publications/2023-rule-law-report-communication-and-country-chapters_en

2. Srovnávací přehled o soudnictví za rok 2023

Evropská komise 8. června zveřejnila jedenácté vydání srovnávacího přehledu EU o soudnictví, který každoročně poskytuje kvantitativní srovnávací údaje o účinnosti, kvalitě a nezávislosti systémů soudnictví v členských státech. Letošní srovnávací přehled obsahuje údaje o 16 nových oblastech, například o tom, jak vnitrostátní orgány řeší korupci, o délce řízení souvisejících s případy úplatkářství a o zvláštních opatřeních usnadňujících rovný přístup ke spravedlnosti pro starší osoby, oběti genderově podmíněného a domácího násilí a osoby obecně ohrožené diskriminací. Vydání z roku 2023 rovněž poprvé obsahuje konkrétní údaje o platech soudců a státních zástupců, jmenování předsedů Nejvyššího soudu a nejvyšších státních zástupců a o nejvyšších instancích vykonávajících ústavní jurisdikci.

Klíčová zjištění srovnávacího přehledu EU o soudnictví 2023 napříč EU:

Přetrvávají problémy s vnímáním nezávislosti soudnictví. Průzkum Eurobarometr u široké veřejnosti ukazuje, že od roku 2016 se vnímání nezávislosti soudnictví ze strany široké veřejnosti zlepšilo v patnácti členských státech. Ve dvanácti členských státech jsou případy úplatkářství u trestních soudů řešeny do jednoho roku, zatímco ve zbývajících pěti členských státech, pro které jsou údaje k dispozici, by řízení mohlo trvat až přibližně čtyři roky. Srovnávací přehled 2023 rovněž předkládá srovnávací přehled pravomocí a jmenování specializovaných subjektů zabývajících se předcházením korupci. Pouze osm členských států má zavedena procesní pravidla, která plně nebo převážně umožňují komunikaci na dálku a přípustnost důkazů pouze v elektronické podobě. V devatenácti členských státech je to možné pouze v omezeném počtu situací, například pro některé uživatele soudů (např. strany), nikoli však pro všechny (soudní znalce). Ze zjištění letošního vydání navíc vyplývá, že až na dvě výjimky soudy a státní zastupitelství v členských státech stále nevyužívají digitální technologie v míře, kterou jim umožňují jejich procesní pravidla. Sedmáct členských států poskytuje informace o právech osob ohrožených diskriminací a 22 poskytuje snadný fyzický přístup do

soudních budov. Kromě toho devět členských států podniklo určité kroky ke zlepšení dostupnosti právní pomoci pro starší osoby. Pokud jde o oběti genderově podmíněného a domácího násilí, ve dvanácti členských státech jsou zavedeny všechny zmapované záruky, včetně on-line přístupu ke konkrétním informacím, které jsou pro tuto skupinu relevantní, zvláštní ochrany obětí a svědků, podpory během soudního řízení ze strany nevládních organizací nebo subjektů pro rovné zacházení nebo zvláštní specializované odborné přípravy pro soudce. Téměř čtvrtina členských států však neposkytuje online přístup k příslušným informacím o genderově podmíněném násilí a právech obětí.

Pokud jde o efektivitu justice v Česku (zde Komise vychází ze statistik Ministerstva spravedlnosti), Česko si stojí obdobně jako v předchozích letech, správní soudnictví si vede nejlépe, pokud jde o množství nevyřízených případů. Pokud jde o oblasti, kde Česko pokulhává, jde o zastoupení žen v nejvyšších soudních orgánech (předposlední příčka pouze před Maltou), Česko je naopak celoevropsky první, pokud jde o dostupnost vzdělávání v oblasti komunikace pro soudce. Chybí data o možných zlepšeních soudů ze strany advokátů a veřejnosti. Česko je na prvních příčkách, pokud jde o připravenost procesních předpisů pro užívání digitálních technologií soudy v civilních, správních i trestních řízeních (zejména distanční výslechy), pokud však jde o využívání digitálních technologií (blockchain, AI, práce na dálku, využívání videokonferencí, elektronické třídění a přidělování spisů, elektronický case management systém, apod.), Česko je opět na předposlední příčce, pouze před Kyprem. Na chvostu se ocitá i pokud jde o zabezpečenou elektronickou komunikaci mezi soudy a dalšími právními profesemi.

Srovnávací přehled za rok 2023 je k dispozici v angličtině zde: https://commission.europa.eu/system/files/2023-06/Justice%20Scoreboard%202023_0.pdf

3. PEGA report

Evropský parlament 15. června přijal doporučení Komisi a Radě v návaznosti na vyšetřování kauzy Pegasus 411 hlasy pro, 97 proti a 37 členů se zdrželo hlasování. Doporučení jsou výsledkem více než ročního šetření ve zvláštním výboru EP (PEGA). Výbor také zveřejnil zprávu ze svého vyšetřování, která byla přijata ve výboru v květnu tohoto roku. Zpravodajkou pro oba dokumenty byla Sophie in't Veld (Renew, NL). Mandát výboru PEGA skončil na začátku června letošního roku.

Zástupkyně považuje za nutné o tomto informovat představenstvo, neboť se jedná o komplexní téma, které souvisí s používáním technologií a ochranou profesního tajemství. Zástupkyně dlouhodobě upozorňuje na rizika přístupu k elektronickým důkazům – toto téma bude nyní řešeno rovněž v rámci implementace unijního nařízení e-evidence, kdy je třeba nastavit vnitrostátní procesy a záruky tak, aby docházelo k preventivnímu účinnému třídění dokumentů a informací, které jsou chráněny profesním tajemstvím. Report výboru PEGA poskytuje velký prostor pro argumentaci v náš prospěch, který je třeba využít v legislativní práci. Relevantní části doporučení jsou uvedeny níže.

Doporučení zdůrazňují zejména:

A. [...] bylo zjištěno, že vládní orgány v několika zemích, jak v členských státech EU, tak v zemích mimo EU, používají Pegasus a ekvivalentní spyware pro sledování novinářů, politiků, úředníků donucovacích orgánů, diplomatů, právníků, podnikatelů, aktérů občanské společnosti a dalších aktérů pro politické, či dokonce kriminální účely. Tyto praktiky jsou mimořádně znepokojivé a ukazují na riziko zneužívání technologií sledování s cílem oslabit základní lidská práva, demokracii a volební procesy;

3. Parlament důrazně odsuzuje používání spywaru vládami členských států a členy vládních orgánů nebo státních institucí za účelem sledování, vydírání, zastrašování, manipulace a diskreditace členů opozice, kritiků a občanské společnosti, odstranění demokratické kontroly a svobodného tisku, manipulace voleb a oslabování právního státu tím, že se zaměřují na soudce, státní zástupce a advokáty pro politické účely;

32. domnívá se, že vzhledem k nadnárodnímu a unijnímu rozměru používání spywaru je nezbytná koordinovaná a transparentní kontrola na úrovni EU, aby byla zajištěna nejen ochrana občanů EU, ale také platnost důkazů shromážděných prostřednictvím spywaru v přeshraničních případech, a že je jednoznačně zapotřebí společných norem EU na základě hlavy 5 kapitoly 4 SFEU, které by upravovaly používání spywaru členskými státy státní orgány vycházející z norem stanovených Soudním dvorem Evropské unie, Evropským soudem pro lidská práva, Benátskou komisí a Agenturou pro základní práva; domnívá se, že tyto normy EU by měly zahrnovat alespoň tyto prvky:

a) zamýšlené používání spywaru by mělo být povoleno pouze ve výjimečných a zvláštních případech za účelem ochrany národní bezpečnosti a mělo by podléhat účinnému, závaznému a smysluplnému předběžnému soudnímu povolení ze strany nestranného a nezávislého justičního orgánu nebo jiného nezávislého demokratického orgánu dohledu, který má přístup ke všem relevantním informacím a prokáže nezbytnost a přiměřenost zamýšleného opatření;

[...]

d) údaje, které jsou chráněny výsadami nebo imunitami týkajícími se kategorií osob (např. politici, lékaři atd.) nebo specificky chráněnými vztahy (jako je mlčenlivost mezi advokátem a klientem) nebo pravidly pro určení a omezení trestní odpovědnosti v souvislosti se svobodou tisku a svobodou projevu v jiných sdělovacích prostředcích, nesmějí být vyhledávány prostřednictvím špionážního softwaru, pokud neexistují dostatečné důvody stanovené soudem a pod soudním dohledem, potvrzující zapojení do trestné činnosti nebo záležitostí národní bezpečnosti, které by měly podléhat společnému rámci;

[...]

h) právo na oznámení pro cílovou osobu: po skončení sledování by orgány měly dané osobě oznámit, že byla orgány sledována spywarem, včetně informací o datu a době trvání sledování, příkazu vydaného pro operaci sledování, získaných údajích, informacích o tom, jak byly tyto údaje použity a kterými subjekty, datum výmazu údajů a právo a praktická opatření pro uplatnění správních a soudních opravných prostředků u příslušných orgánů [...];

i) právo na oznámení pro necílové osoby, jejichž údaje byly zpřístupněny: po uplynutí doby, po kterou bylo sledování povoleno, by orgány měly uvědomit osoby, jejichž právo na soukromí bylo vážně narušeno použitím spywaru, ale nebyly cílem operace [...];

k) základní zásady řádného procesu a soudního dohledu musí být ústředním prvkem režimu spywaru pro sledování;

[...]

o) posílení práv na obhajobu a práva na spravedlivý proces zajištěním toho, aby osobám obviněným ze zločinů bylo umožněno a umožněno kontrolovat přesnost, pravost, spolehlivost, a dokonce zákonnost důkazů použitých proti nim, a tudíž bude odmítnuto jakékoli paušální uplatňování pravidel vnitrostátního obranného tajemství;

43. Parlament se domnívá, že pojem národní bezpečnosti musí být v kontrastu s užším rozsahem ve vztahu k vnitřní bezpečnosti, která má širší oblast působnosti, včetně prevence rizik pro občany, a zejména vymáhání trestního práva;

88. vyzývá k rychlému přijetí nařízení o soukromí a elektronických komunikacích způsobem, který plně odráží judikaturu týkající se omezení národní bezpečnosti a potřeby zabránit zneužívání technologií sledování, který posílí základní právo na soukromí a poskytne silné záruky a účinné prosazování; poukazuje na to, že rozsah zákonného odposlechu by neměl jít nad rámec směrnice o soukromí a elektronických komunikacích (2002/58/ES);

104. vyzývá ke zřízení skupiny na vysoké úrovni, která by transparentním způsobem a ve spolupráci s parlamenty navrhovala doporučení a další kroky, které je třeba učinit za účelem posílení demokratického dohledu nad zpravodajskými službami, včetně parlamentního dohledu, a intenzivnější spolupráce v oblasti dohledu v EU, zejména pokud jde o její přeshraniční rozměr;

105. domnívá se, že tato skupina na vysoké úrovni by měla:

a) definovat minimální evropské normy nebo pokyny pro dohled ex ante a ex post nad zpravodajskými službami na základě stávajících osvědčených postupů a doporučení mezinárodních subjektů, jako je OSN a Rada Evropy, včetně otázky, aby orgány dohledu byly považovány za třetí stranu podle "pravidla třetí strany"; nebo zásada "kontroly původcem" týkající se dohledu nad zpravodajskými službami z cizích zemí a jejich odpovědnosti;

120. zdůrazňovat, že dopad neoprávněného používání spywaru je mnohem výraznější v členských státech, kde jsou orgány, které by obvykle byly pověřeny vyšetřováním, poskytováním nápravy dotčeným osobám a zajišťováním odpovědnosti, zajaty státem a kde existuje krize právního státu a nezávislost soudnictví je ohrožena; na vnitrostátní orgány se nelze spoléhat;

135. vyzývat Komisi, aby na základě tohoto doporučení urychleně předložila legislativní návrhy.

4. EU – US rozhodnutí o předávání údajů do USA

Dne 10. července přijala Evropská komise rozhodnutí o odpovídající ochraně rámce ochrany osobních údajů mezi EU a USA (tisková zpráva zde

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_3721). Přijetí následovalo po kladném stanovisku výboru zřízeného podle článku 93 složeného ze zástupců členských států EU dne 6. července (24 států bylo pro, 3 se zdržely hlasování). Navazuje rovněž na nedávné změny zákona USA upravujícího její zpravodajskou činnost, konkrétně na aktualizaci postupů pro zpravodajskou komunitu USA a určení zemí EU, Lichtenštejnska, Islandu a Norska za "způsobitelné státy" pro účely přístupu k mechanismu nápravy.

Americké společnosti se budou moci připojit tím, že se zaváží dodržovat soubor povinností v oblasti ochrany osobních údajů. Fyzické osoby z EU budou moci využívat několika možností nápravy, včetně nezávislého mechanismu řešení sporů (zdarma) a rozhodčího tribunálu. Rámec USA obsahuje několik záruk týkajících se zpracování osobních údajů, zejména pro prosazování trestního práva a národní bezpečnost. Zahrnuje rovněž zásady proporcionality a nezbytnosti zavedené výkonným dekretem 14086 (posílení záruk pro činnosti signálového zpravodajství USA). Zahrnuje rovněž změny mechanismu nápravy, konkrétně nového Soudu pro přezkum ochrany údajů (DPRC). Fungování rámce bude podléhat pravidelným přezkumům, z nichž první se uskuteční do jednoho roku od vstupu rozhodnutí o odpovídající ochraně v platnost.

Evropský sbor pro ochranu osobních údajů (EDPB) oznámil, že vypracuje informační sdělení pro zúčastněné strany o dopadech rozhodnutí, o vývoji bude zástupkyně informovat.

Nevládní organizace na ochranu soukromí noyb již oznámila záměr toto rozhodnutí napadnout.

5. Směrnice o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajících rezidenty (přepřacované znění) a předběžné připomínky CCBE k ní

Dne 27. dubna 2022 předložila Evropská komise návrh směrnice o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajících rezidenty (přepřacované znění). Cílem návrhu je zlepšit integraci a práva státních příslušníků třetích zemí, kteří v EU pobývají legálně po dostatečně dlouhou dobu. Návrh zavádí několik změn pro dlouhodobě pobývajících rezidenty. Existují například ustanovení, která usnadňují integraci a posilují práva státních příslušníků třetích zemí. I když kulturní a kreativní odvětví uznává hodnotu podpory vnitřní mobility státních příslušníků třetích zemí v rámci EU, návrh vyvolává některé praktické otázky a je třeba jej vyjasnit, pokud jde o jeho důsledky pro pravidla upravující přístup k advokacii.

V rámci CCBE proběhla dlouhá diskuse o podobě stanoviska k některým částem směrnice. Nakonec byl zvolen přístup zpochybnění unijní kompetence a vysvětlení nesouladu nové směrnice s předpisy o volném pohybu advokátů.

Problematická ustanovení:

bod odůvodnění 20: *"Odborná kvalifikace získaná státním příslušníkem třetí země v jiném členském státě by měla být uznávána stejným způsobem jako v případě občanů Unie. Kvalifikace získané ve třetí zemi by měly být zohledněny v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES. Touto směrnicí by neměly být dotčeny podmínky stanovené vnitrostátním právem pro výkon regulovaných povolání."*

36. bod odůvodnění: *"Pokud dlouhodobě pobývajících rezidenti EU hodlají požádat o pobyt v druhém členském státě za účelem výkonu regulovaného povolání, jejich odborná kvalifikace by*

měla být uznávána stejným způsobem jako u občanů Unie uplatňujících právo na volný pohyb v souladu se směrnicí 2005/36/ES a jiné použitelné právo Unie a vnitrostátní právo."

Článek 12: *"1. Dlouhodobě pobývajícím rezidentům je poskytováno rovné zacházení jako státním příslušníkům tohoto státu, pokud jde o: c) uznání odborných diplomů, osvědčení a jiné kvalifikace v souladu s příslušnými vnitrostátními postupy; (...)*

3. Členské státy mohou omezit rovné zacházení se státními příslušníky v těchto případech:

a) členské státy mohou zachovat omezení přístupu k zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti v případech, pokud jsou tyto činnosti v souladu se stávajícími vnitrostátními právními předpisy nebo právními předpisy Společenství vyhrazeny státním příslušníkům, občanům EU nebo EHP;"

Článek 17 odst. 4: *"Pokud jde o výkon hospodářské činnosti v regulovaném povolání, jak je definováno v 1 písm. a) směrnice 2005/36/ES za účelem podání žádosti o povolení k pobytu ve druhém členském státu, dlouhodobě pobývající rezidenti EU mají právo na rovné zacházení jako občané Unie, pokud jde o uznávání odborných kvalifikací v souladu s platným právem Unie a vnitrostátním právem."*

CCBE zveřejnila koncem července k tomuto předběžné stanovisko, kde poukazuje na nedostatek unijní kompetence, neboť uznávání právních kvalifikací je kompetencí národní – vnitrostátní pravidla jsou obvykle propojena s organizací a fungováním soudního systému dané země. Počínaje akademickou přípravou jsou právníci úzce spjati s pozitivními právními zkušenostmi jednotlivých členských států, a proto jsou zakořeněni v jejich příslušných vnitrostátních právních systémech, které se od sebe často velmi liší. Členské státy proto mají i nadále pravomoc stanovit podmínky pro přístup k právnickému povolání a pro jeho výkon. CCBE dále vysvětluje zvláštní rámec volného pohybu a usazování advokátů napříč EU. Podle navrhované směrnice o dlouhodobých požadavcích (přepřacované znění) by v případech stanovených v čl. 17 odst. 4 již členské státy nebyly schopny rozhodovat, kterým státním příslušníkům umožní přístup k povolání. Jedná se však o tradiční pravomoc členských států. Důvodem, proč je velmi důležité, aby členské státy mohly posoudit, zda státním příslušníkům třetí země umožní přístup k právnické profesi, je skutečnost, že toto povolání je součástí soudního systému. Kromě možného nedostatku pravomocí EU se zdá, že návrh rovněž podceňuje, že jeden členský stát s méně přísnou kontrolou podmínek stanovených ve směrnici o dlouhodobých podmínkách (přepřacované znění), např. pokud jde o skutečný pobyt, se může stát vstupním přístavem k právům jednotného trhu (forum shopping). EU ztratí důležité vyjednávací trumfy pro jakoukoli nadcházející dohodu o volném obchodu. Je třeba mít na paměti, že členské státy EU se zavázaly v dohodách EU o volném obchodu a prostřednictvím GATS, ale také ve vnitrostátních právních předpisech, v jejichž formě mohou státní příslušníci třetích zemí vykonávat činnost v jejich jurisdikci. Není jasné, jaký dopad by směrnice na takové dohody měla. Konečně je třeba poznamenat, že směrnice o dlouhodobých požadavcích (přepřacované znění) má obecnou oblast působnosti, pokud jde o uznávání kvalifikací, zatímco směrnice o usazování advokátů je *lex specialis* a jako taková *generalia specialibus non derogant* (obecné se neodchyluje od specifického).

Ačkoli se zdá, že článek 12 návrhu stále umožňuje členským státům dodržovat podmínky, včetně podmínky státní příslušnosti v prvním členském státě bydliště, bod odůvodnění 20 obsahuje nové znění, jehož dopad na pravidla článku 12 (bývalý článek 11) a přístup k regulovaným povoláním v členských státech je nejasný. Není jasné, zda by se na základě těchto ustanovení společně pravidla pro uznávání podle směrnice o odborných kvalifikacích automaticky vztahovala na dlouhodobé kvalifikace, pokud se nacházejí v členském státě svého prvního dlouhodobého pobytu, včetně pravidel pro zohlednění kvalifikací ze třetích zemí (čl. 3 odst. 3), a do jaké míry bod odůvodnění 20 zachovává možnost, aby členské státy zachovaly některá omezení, zejména podmínky stanovené vnitrostátními právními předpisy pro výkon regulovaných povolání.

Pokud jde o bod odůvodnění 36 a čl. 17 odst. 4, návrh při určitém výkladu de facto znamená získání práv občanů EU v případě, že se příslušník třetí země přestěhuje do druhého členského státu EU, zejména pokud jde o uznávání odborných kvalifikací pro výkon regulovaného povolání. Pro režim právníků by to mohlo přinést velkou změnu, neboť by v praxi odstranilo podmínku státní příslušnosti obsaženou ve směrnici o usazování advokátů (což je jedna z podmínek), a tudíž de facto zavádí opatření týkající se toho, jak by státní příslušníci třetích zemí (s plnou kvalifikací z jiného členského státu – druhá podmínka) mohli mít přístup k právníckému povolání jiného členského státu.

Stanovisko je k dispozici zde :
https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/MIGRATION/MIG_Position_papers/EN_MIG_20230727_CCBE-preliminary-comments-on-Article-17-4-of-the-proposal-for-a-Long-Term-Residents-Directive-recast.pdf

Představenstvo projednalo podklad Evropská legislativa a materiál vzalo na vědomí.

Aktuality z Evropské unie od Stálého zastoupení ČAK v Bruselu

(červenec - srpen 2023)

★ Digitální veřejné služby: členské státy zvyšují úsilí v oblasti digitální veřejné správy

Komise dne 17. července zveřejnila zprávu o provádění berlínského prohlášení o digitální veřejné správě založené na hodnotách z roku 2020. Dle zprávy se členské státy zlepšují v digitální gramotnosti a v zavádění inovativních technologií do veřejných služeb. Hlavní nedostatky byly shledány v oblastech sociální účasti, digitální inkluze a důvěry a bezpečnosti v oblasti digitálních služeb. Berlínské prohlášení poskytuje základní informace pro monitorování politického programu Digitální dekáda 2030 a souvisejícího evropského prohlášení o digitálních právech a zásadách. Jedná se o druhou zprávu o provádění berlínského prohlášení, která vznikla za švédského předsednictví Rady EU a která navazuje na první zprávu z května 2022. Podává přehled o pokroku dosaženém členskými státy při provádění politických opatření berlínského prohlášení ve srovnání s předchozím rokem.

Zpráva poukazuje na pozitivní trend ve většině oblastí politiky, zejména že členské státy nadále zaváděly strategie a projekty a zakládaly příslušné subjekty na podporu základních práv a demokratických hodnot v digitální sféře. Vytvořily větší počet platformů sloužících k poskytování informací a podporujících diskusi o základních právech. Členské státy dále věnují pozornost zvýšení digitálních dovedností a kompetencí občanů. Ve veřejném sektoru zavádějí systémy a inovativní technologie zaměřené na člověka. Jedná se o hlavní pilíř návrhu aktu o Interoperabilní Evropě, jehož cílem je vyšší míra interoperability ve všech evropských orgánech veřejné správy. Zpráva obsahuje zpětnou vazbu jednotlivých zemí k těmto zjištěním a nabízí řadu příkladů osvědčených postupů pro tvůrce politik, podniky a občany.

Kompletní zpráva o pokroku je k dispozici zde: <https://joinup.ec.europa.eu/collection/nifo-national-interoperability-framework-observatory/news/berlin-declaration-report-2023>

Červencové případy porušení právních předpisů: hlavní rozhodnutí adresované Česku

Komise v červenci vyzvala Česko (a Slovensko), aby aktualizovaly své vnitrostátní právní předpisy s cílem omezit znečištění ovzduší ze středních spalovacích zařízení. Evropská komise se rozhodla zahájit řízení o nesplnění povinnosti zasláním výzvy, protože obě země do svých právních předpisů správně nezpracovaly směrnici o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší ze středních spalovacích zařízení (směrnice 2015/2193). Tato zařízení mají celou řadu použití, mezi něž patří například výroba energie, vytápění a chlazení v domácnostech nebo obytných domech a výroba tepla nebo páry pro průmyslové procesy. Jsou významným zdrojem znečištění ovzduší oxidem siřičitým, oxidem dusnatým a prachem. Česko a Slovensko ve svých právních předpisech správně neprovedly prvky směrnice, jako jsou určité definice, některé požadavky na informace nebo stanovení mezních hodnot emisí. Nyní dva mají měsíce na to, aby na ni odpověděly a nedostatky, na které Komise poukázala, napravily. Neobdrží-li Komise uspokojivou odpověď, může se rozhodnout vydat odůvodněné stanovisko.

Komise dále vyzvala Česko (a Maďarsko, Polsko, Slovinsko, Finsko), aby plně provedly pravidla EU o kriminalizaci praní peněz (směrnice 2018/1673). Pravidla stanovená v této směrnici definují trestné činy a sankce v oblasti praní peněz s cílem usnadnit policejní a soudní spolupráci mezi zeměmi EU a zabránit tomu, aby pachatelé trestných činů využívali mírnější právní systémy. Kriminalizují praní peněz, je-li pácháno úmyslně a s vědomím, že dotčený majetek pochází z trestné činnosti. Komise se domnívá, že Česko, Maďarsko, Polsko, Slovinsko a Finsko nezpracovaly do vnitrostátních právních předpisů všechna opatření směrnice, zejména ustanovení o trestných činech praní peněz. Uvedených pět členských států má nyní dva měsíce na to, aby přijaly nezbytná opatření k nápravě nedostatků, které Komise zjistila. Neobdrží-li Komise uspokojivou odpověď, může se rozhodnout vydat odůvodněné stanovisko.

Komise rovněž vyzvala Česko, aby plně provedlo směrnici o obnovitelných zdrojích energie a zaslala Česku odůvodněné stanovisko, protože plně neprovedlo pravidla EU o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů stanovená ve směrnici 2018/2001. Tato směrnice obsahuje právní rámec pro rozvoj energie z obnovitelných zdrojů v oblasti elektřiny, vytápění a chlazení a dopravy v EU. Stanoví pro EU závazný cíl, aby podíl energie z obnovitelných zdrojů dosáhl v roce 2030 nejméně 32 %, a zahrnuje opatření k zajištění podpory energie z obnovitelných zdrojů, aby byla nákladově efektivní, a ke zjednodušení administrativních postupů pro projekty energie z těchto zdrojů. Zjednodušuje rovněž zapojení občanů do transformace energetiky a stanoví konkrétní cíle pro zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění, chlazení a dopravy do roku 2030. Lhůta pro provedení směrnice ve vnitrostátním právu uplynula 30. června 2021. V červenci 2021 zaslala Komise Česku výzvu, to však směrnici dosud plně neprovedlo. Česko má nyní dva měsíce na to, aby situaci napravilo a oznámilo Komisi úplné provedení směrnice. Pokud tak neučiní, může se Komise rozhodnout, že věc předloží Soudnímu dvoru Evropské unie.

Evropská komise se rovněž rozhodla zahájit řízení o nesplnění povinnosti zasláním výzvy Česku, jelikož nezajistilo správné uplatňování směrnice o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (směrnice 2009/138/ES), označované též jako „Solventnost II“. Tato směrnice stanoví harmonizovaná pravidla pro udělování povolení pojišťovněm a zajišťovněm v EU. Některé změny české právní úpravy přijaté v roce 2021 vytvořily dočasný monopol pro konkrétní pojišťovnu, pokud jde o soukromé zdravotní pojištění, které je za určitých podmínek povinné pro některé cizince pobývající v Česku. Novelizovaný český právní předpis brání občanům zvolit si jinou pojišťovnu. Kromě toho brání pojišťovněm vykonávat v Česku související činnost. Komise proto zastává názor, že česká právní úprava je v rozporu s ustanoveními směrnice Solventnost II. Ustanovení směrnice konkrétně stanoví, že pojistník může uzavřít smlouvu s jakoukoli pojišťovnou řádně oprávněnou v kterémkoli členském státě. Může tak učinit, pokud toto uzavření smlouvy není v rozporu s příslušnými právními předpisy chránícími obecný zájem a pokud je povolení pojišťovny platné pro celou EU a vztahuje se na výkon činnosti v rámci volného pohybu služeb. Česko má nyní dva měsíce na to, aby přijalo nezbytná opatření k nápravě nedostatků, které Komise zjistila. Neobdrží-li Komise uspokojivou odpověď, může se rozhodnout zaslat Česku odůvodněné stanovisko.

Více informací je k dispozici v češtině zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/inf_23_3445

Výroční zpráva Komise o kontrole uplatňování práva EU

Evropská komise dne 14. července přijala výroční zprávu o kontrole uplatňování práva EU. Zprávu předkládá Komise od roku 1984 na základě žádosti Evropského parlamentu, ten následně ke zprávě Komise přijímá usnesení. Zpráva popisuje opatření k prosazování práva EU za rok 2022. Komise zveřejnila také srovnávací přehled výsledků v oblasti jednotného trhu s údaji o prosazování práva EU v roce 2022. Srovnávací přehled ukazuje fungování jednotného trhu, a měří výkonnost podle jednotlivých oblastí politiky a členských států. Spolu s tím Komise v roce 2022 provedla hodnocení svých pracovních metod s cílem nalézt nové způsoby, jak dále zlepšit svou práci v oblasti prosazování práva EU. Cílem tohoto hodnocení bylo zajistit, aby k dispozici byly ty nejlepší nástroje pro prosazování práva v každodenní praxi.

V případě problémů Komise nejprve úzce spolupracuje s členskými státy ve snaze je co nejdříve vyřešit. Tato snaha je většinou úspěšná: v roce 2022 bylo 96 % případů vyřešeno mimosoudně. Ze zprávy ale vyplývá i to, že Komise v případě potřeby neváhá přistoupit k donucovacím opatřením – v roce 2022 tak otevřela 551 nových řízení o porušení Smlouvy. V roce 2022 bylo nové řízení o porušení Smlouvy zahájeno se všemi členskými státy. Komise rozhodla o postoupení celkem 35 věcí Soudnímu dvoru Evropské unie (o 4 více než v roce 2021). V 17 případech, zahájených kvůli opožděné transpozici směrnic, se Komise rozhodla Soudní dvůr požádat, aby dotyčnému členskému státu uložil finanční sankci. Cílem finančních sankcí je zajistit urychlený soulad s předpisy a odradit od podobných zpoždění v budoucnu.

Donucovací opatření Komise také pomohla přivést členské státy k souladu s právem EU: během roku bylo 489 řízení uzavřeno.

Evropská komise v roce 2022 dále posilovala své úsilí o to, aby se porušování práva především zamezilo, poskytovala členským státům včasnou podporu při provádění práva EU formou praktických pokynů, setkání, školení a technické pomoci. S členskými státy spolupracovala ve více než 100 různých výborech, odborných skupinách nebo pracovních setkáních na podporu řádného provádění práva EU. Komise rovněž poskytla více než 40 písemných pokynů k výkladu a provádění práva EU. Za řádné uplatňování a prosazování práva EU jsou společně odpovědné členské státy a orgány EU. Aby dosáhla rychlého souladu nebo v některých případech shromáždila informace k provedení svého posouzení, využívala Komise i nadále postup „EU Pilot“, což je forma dialogu s členskými státy ještě před zahájením řízení o porušení Smlouvy. V roce 2022 Komise v rámci mechanismu EU Pilot otevřela 279 nových případů (o rok předtím to bylo 246 případů). 74 % těchto případů projednávaných v loňském roce bylo s dotčenými členskými státy vyřešeno, aniž by bylo nutné uchýlit se k řízení o porušení Smlouvy. Zpráva obsahuje nové doporučení rozšířit podporu členským státům při provádění práva EU, zvýšit transparentnost donucovacích kroků Komise a systematictěji kontrolovat, jak členské státy provádějí evropská nařízení. Komise nyní začne tato doporučení uvádět do praxe.

Ochrana společných hodnot EU, základních práv a právního státu

Komise pokračovala v prosazování pravidel EU ve všech oblastech politiky a upřednostňovala při tom oblasti, které mají největší dopad na každodenní život lidí a podniků. Více než polovina řízení, která Komise zahájila z důvodu nesprávného uplatňování práva EU nebo nesouladu vnitrostátních pravidel s právem EU, se týkala životního prostředí, justice a základních práv nebo jednotného trhu. Komise podnikla rozhodné kroky na ochranu společných hodnot EU, základních práv a právního státu. Zahájila nová řízení nebo pokračovala ve stávajících řízeních na podporu genderové rovnosti, boje proti diskriminaci, ochrany oznamovatelů a osobních údajů ale i na obranu nezávislosti soudnictví.

Kompletní zpráva, včetně výsledků jednotlivých členských států je k dispozici v angličtině zde: https://commission.europa.eu/law/application-eu-law/implementing-eu-law/infringement-procedure/2022-annual-report-monitoring-application-eu-law_en

Komise navrhuje posílit práva obětí trestných činů

Komise dne 12. července zveřejnila aktualizaci směrnice o právech obětí trestných činů, jejímž cílem je posílit práva obětí trestných činů v celé Evropské unii tak, aby se jim dostalo podpory, přístupu k informacím, spravedlnosti a odškodnění. Navrhovaná aktualizace stávající směrnice stanoví minimální pravidla, která jdou nad rámec pravidel z roku 2012, účinně řeší vyvíjející se potřeby společnosti a odrážejí pokrok v oblasti technologií i justice.

Návrh se zaměřuje zejména na: zajištění dobré informovanosti obětí o jejich právech a poskytnutí prostředků k nahlášení trestného činu, a to konkrétně prostřednictvím univerzální linky pomoci pro oběti s celounijním telefonním číslem 116 006 a souhrnných internetových stránek s možností on-line konverzace a posílání e-mailů; posílení bezpečnostních opatření šitých na míru specifickým potřebám zranitelných obětí (dětí, starších osob, osob se zdravotním postižením, obětí trestných činů z nenávislosti nebo obětí ve vazbě). Komise rovněž navrhuje zlepšit individuální

posuzování potřeb ochrany obětí, a to stanovením, že by mělo začít již prvním kontaktem s úřady, a rozšířením seznamu dostupných ochranných opatření, např. o ochranný příkaz nebo o zajištění přítomnosti donucovacích orgánů; poskytnutí přístupu ke specializovaným službám podpory pro zranitelné oběti, jako je například bezplatná psychologická podpora, a to po dobu nezbytně dlouhou podle individuálních potřeb obětí; usnadnění přístupu ke spravedlnosti zajištěním, aby se obětem dostalo dostatečné podpory u soudu a aby se v průběhu trestního řízení, a to bez ohledu na jejich postavení v rámci takových řízení, dokázaly ubránit rozhodnutím, která mají dopad na jejich práva; zajištění účinného přístupu k odškodnění tím, že se obětem zaručí odškodnění bezprostředně po vynesení rozsudku. Oběti by měly mít právo obdržet rozhodnutí o odškodnění pachatelem již v rámci trestního řízení (tj. bez nutnosti podstoupit jiné řízení) a stát by měl odškodnění vyplatit oběti hned a náhradu od pachatele požadovat až poté.

Návrh Komise nyní musí přijmout Evropský parlament a Rada. Po jeho přijetí budou mít členské státy dva roky na provedení směrnice ve vnitrostátním právu. Výjimkou je použití elektronických komunikačních prostředků, kde budou členské státy mít na zřízení nezbytných struktur čtyři roky.

Kompletní návrh je k dispozici v angličtině zde: https://commission.europa.eu/document/42e8087e-96ea-4e7a-aa4c-981a9ced6b6f_en

Strategie Komise pro vedoucí postavení v oblasti Webu 4.0 a virtuálních světů

Komise dne 11. července přijala novou strategii pro Web 4.0 a virtuální světy, která má řídit další technologickou transformaci a zajistit otevřené, bezpečné, důvěryhodné, spravedlivé a inkluzivní digitální prostředí pro občany EU, podniky a veřejnou správu. Po v současnosti vyvíjené třetí generaci internetu, Webu 3.0, jehož hlavními rysy jsou otevřenost, decentralizace a posílení postavení uživatelů ve všech směrech, umožní další generace, Web 4.0, integraci digitálních a reálných objektů a prostředí a lepší interakci mezi lidmi a stroji. V březnu zveřejněný výhled ekonomiky EU po roce 2030 zdůrazňuje digitalizaci jako jeden z klíčových stimulů a Web 4.0 jako zásadní technologickou transformaci, která přinese plně vzájemně propojený, inteligentní a imerzivní svět. Odhaduje se, že globální trh s virtuálními světy vzroste z 27 miliard EUR v roce 2022 na více než 800 miliard EUR do roku 2030. Virtuální světy ovlivní způsob, jakým lidé společně žijí, a přinesou příležitosti i rizika, jimiž je třeba se zabývat. Cílem nové strategie je vytvořit Web 4.0 a virtuální světy, které budou odrážet hodnoty a zásady EU, v nichž se budou plně uplatňovat práva občanů a kde budou evropské podniky moci prosperovat.

Strategie je v souladu s cíli politického programu Digitální dekáda pro rok 2030 a jeho třemi klíčovými pilíři digitalizace, což jsou dovednosti, podnikání a veřejné služby. Čtvrtým pilířem, infrastrukturami, se zabývá balíček Komise týkající se konektivity a její širší úsilí v oblasti výpočetní techniky, cloud computingu a edgeových kapacit. Balíček se také zabývá otevřeností a globálním řízením virtuálních světů a Webu 4.0 jako specifických oblastí činnosti. Do konce roku 2023 bude Komise prosazovat hlavní zásady pro virtuální světy, které navrhla panelová diskuse občanů, a do prvního

čtvrtletí roku 2024 vypracuje pokyny pro širokou veřejnost díky „souboru nástrojů pro občany“. Vzhledem k zásadní úloze odborníků na virtuální světy bude Komise spolupracovat s členskými státy na vytvoření zdrojů pro nábor talentů a bude podporovat rozvoj dovedností, včetně dovedností žen a dívek, prostřednictvím projektů financovaných z programu Digitální Evropa a tvůrců digitálního obsahu prostřednictvím programu Kreativní Evropa. V současné době neexistuje žádný ekosystém EU, který by sdružoval různé účastníky hodnotového řetězce virtuálních světů a Webu 4.0. Komise navrhla v rámci programu Horizont Evropa potenciální partnerství pro virtuální světy, které by mohlo začít fungovat v roce 2025 a jehož cílem je podpořit excelenci ve výzkumu a vypracovat průmyslový a technologický plán pro virtuální světy. V zájmu podpory inovací bude Komise rovněž podporovat tvůrce a mediální společnosti v EU při testování nových nástrojů pro tvorbu, sdružovat vývojáře a průmyslové uživatele a spolupracovat s členskými státy na vytvoření „regulačních pískovišť pro Web 4.0 a virtuální světy. Komise dále spouští dva nové veřejné stěžejní projekty: „CitiVerse“, imerzivní městské prostředí, které lze využít pro plánování a řízení měst; a evropské virtuální lidské dvojče, které bude kopírovat lidské tělo pro podporu klinického rozhodování a osobní léčby. Utváření globálních norem pro otevřené a interoperabilní virtuální světy a Web 4.0, aby jim nedominovalo pouze několik velkých aktérů. Komise bude spolupracovat se zúčastněnými stranami v oblasti správy internetu po celém světě a bude prosazovat normy Web 4.0 v souladu s vizí a hodnotami EU.

Více informací o strategii a obsažených iniciativách je k dispozici v angličtině zde: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/eu-initiative-virtual-worlds-head-start-next-technological-transition>

Evropská komise přijala nové rozhodnutí o odpovídající ochraně pro bezpečný a spolehlivý tok údajů mezi EU a USA

Evropská komise dne 10. července přijala rozhodnutí o odpovídající ochraně ohledně rámce EU–USA pro ochranu údajů. Ustanovení čl. 45 odst. 3 obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) svěřuje Komisi pravomoc rozhodnout prostřednictvím prováděcího aktu, že určitá třetí země zajišťuje „odpovídající úroveň ochrany“, tj. úroveň ochrany osobních údajů, která je v zásadě rovnocenná úrovni ochrany v rámci EU. V důsledku rozhodnutí o odpovídající ochraně mohou osobní údaje z EU (jakož i Norska, Lichtenštejnska a Islandu) bez dalších překážek volně proudit do dané třetí země. Poté, co Soudní dvůr EU zrušil platnost předchozího rozhodnutí o odpovídající ochraně týkajícího se štítu EU–USA na ochranu soukromí, zahájily Evropská komise a vláda USA jednání o novém rámci, který by řešil záležitosti, na něž poukázal Soudní dvůr. V březnu 2022 předsedkyně von der Leyen a prezident Biden oznámili, že v návaznosti na jednání mezi komisařem Reyndersem a americkou ministryní Raimondovou dosáhli principiální dohody na novém rámci pro transatlantický tok údajů. V říjnu 2022 podepsal prezident Biden výkonný dekret o „Posílení záruk pro činnosti Spojených států v oblasti signálového zpravodajství“, který doplnila nařízení, jež vydal americký ministr spravedlnosti Garland. Tyto dva nástroje společně dle Komise provedly závazky USA přijaté v rámci principiální dohody do práva USA a doplnily povinnosti amerických společností podle rámce EU–USA pro ochranu údajů.

V rozhodnutí z 11. července se uvádí, že pokud jde o osobní údaje předávané podle nového rámce z EU společností v USA, zajišťují Spojené státy odpovídající úroveň ochrany, která je srovnatelná s úrovní ochrany Evropské unie. Na základě tohoto nového rozhodnutí mohou osobní údaje proudit z EU do amerických společností, které se rámce účastní, aniž by byly zapotřebí další záruky ochrany údajů. Rámec EU–USA pro ochranu údajů zavádí nové závazné záruky, které řeší obavy vyjádřené Evropským soudním dvorem, včetně omezení přístupu zpravodajských služeb USA k údajům EU na to, co je nezbytné a přiměřené, a zřízení Soudu pro přezkum ochrany údajů, na nějž se fyzické osoby z EU budou moci obrátit. Ve srovnání s mechanismem, který existoval na základě štítu na ochranu soukromí, zavádí nový rámec podstatná zlepšení. Pokud například Soud pro přezkum ochrany údajů zjistí, že údaje byly shromážděny v rozporu s novými zárukami, bude moci nařídit, aby byly dané údaje vymazány. Nové záruky v oblasti přístupu vlády k údajům doplní povinnosti, které budou muset společnosti USA přijímající údaje z EU dodržovat.

Americké společnosti se budou moci připojit k rámci EU–USA pro ochranu údajů, pokud se zaváží dodržovat podrobný soubor povinností v oblasti ochrany soukromí, například požadavek vymazat osobní údaje, když již nebudou potřeba k účelu, pro který byly shromážděny, a zajistit kontinuitu ochrany osobních údajů, pokud jsou sdíleny s třetími stranami. Fyzické osoby z EU budou mít k dispozici několik možností nápravy, pokud by americké společnosti s jejich údaji nenakládaly správně. K těmto možnostem patří bezplatné nezávislé mechanismy řešení sporů a rozhodčí panel. Právní rámec USA navíc stanoví řadu záruk ohledně přístupu orgánů veřejné moci USA, zejména pro účely prosazování trestního práva a národní bezpečnosti, k údajům předávaným na základě rámce. Přístup k údajům je omezen na to, co je pro účely ochrany národní bezpečnosti nezbytné a přiměřené. Fyzické osoby z EU budou moci, pokud jde o shromažďování a používání jejich údajů zpravodajskými službami USA, využít nezávislého a nestranného nápravného mechanismu, jehož součástí je i nově zřízený Soud pro přezkum ochrany údajů. Tento soud bude předložené stížnosti nezávisle prošetřovat a řešit, mimo jiné tím, že bude přijímat závazná nápravná opatření. Záruky zavedené USA rovněž usnadní transatlantický tok údajů obecněji, neboť se použijí i při předávání údajů pomocí jiných nástrojů, jako jsou standardní smluvní doložky a závazná podniková pravidla.

Fungování rámce EU–USA pro ochranu údajů se bude pravidelně přezkoumávat. Tyto přezkumy bude provádět Evropská komise spolu se zástupci evropských úřadů pro ochranu údajů a příslušných orgánů USA (Ministerstvo obchodu USA a Federální obchodní komise). První přezkum se uskuteční do jednoho roku od vstupu rozhodnutí o odpovídající ochraně v platnost, aby se ověřilo, že všechny příslušné prvky byly v právním rámci USA plně provedeny a v praxi účinně fungují.

Kompletní text rozhodnutí je k dispozici v angličtině zde: https://commission.europa.eu/document/fa09cbad-dd7d-4684-ae60-be03fcb0fddf_cs

Komise přijala prováděcí pravidla k nařízení o zahraničních subvencích

Evropská komise dne 10. července přijala prováděcí pravidla k nařízení o zahraničních subvencích, které podrobně upravuje procesní aspekty provádění

nařízení o zahraničních subvencích. Obsahuje rovněž oznamovací formuláře pro spojování, u kterých jsou poskytovány zahraniční finanční příspěvky, a pro zahraniční finanční příspěvky při zadávání veřejných zakázek. Přijaté prováděcí nařízení zohledňuje zpětnou vazbu obdrženu během jednoměsíčního období veřejné konzultace, které probíhalo od 6. února 2023 do 6. března 2023. V souladu s ustanoveními nařízení o zahraničních subvencích se zabývá především žádostmi respondentů o omezení administrativní zátěže související s oznámeními. Nařízení o zahraničních subvencích ukládá společnostem povinnost oznamovat: spojení, v rámci kterých jsou nabytá společnost, jedna z fúzujících stran nebo společný podnik usazený v Unii a dosahují v EU obratu nejméně 500 milionů EUR a stranám transakce byly poskytnuty souhrnné zahraniční finanční příspěvky ve výši nejméně 50 milionů EUR za poslední tři roky; zahraniční finanční příspěvky v zadávacích řízeních, kdy odhadovaná hodnota zakázky činí nejméně 250 milionů EUR a v rámci nabídky je poskytnut souhrnný zahraniční finanční příspěvek ve výši nejméně 4 miliony EUR na třetí zemi za poslední tři roky. Prováděcí nařízení, a zejména formuláře oznámení, podrobně popisují oznamovací povinnosti oznamujících stran a upřesňují informace, které je třeba uvést do oznamovacích formulářů pro spojování podniků a postupy zadávání veřejných zakázek.

Více informací k dispozici v češtině zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_23_3747

EU a Nový Zéland podepsaly moderní dohodu o volném obchodu

EU a Nový Zéland dne 9. července podepsaly dohodu o volném obchodu, která pro EU zajistí významné přínosy. Na jejím základě se cla pro společnosti z EU už od prvního roku uplatňování sníží o přibližně 140 milionů eur ročně. Očekává se, že se díky této dohodě zvýší dvoustranný obchod do deseti let až o 30 %, přičemž se roční vývoz EU může zvětšit až o 4,5 miliardy eur. Investice EU na Novém Zélandu mohou vzrůst až o 80 %. Tato přelomová dohoda také zahrnuje závazky ohledně udržitelnosti, včetně dodržování Pařížské klimatické dohody a základních pracovních práv. Dohoda o volném obchodu mezi EU a Novým Zélandem zajistí podnikům nové příležitosti prostřednictvím: odstranění všech cel týkajících se vývozu z EU na Nový Zéland; otevření novozélandského trhu se službami v klíčových odvětvích, jako jsou finanční služby, telekomunikace, námořní doprava a doručovací služby; zajištění nediskriminačního zacházení pro investory z EU na Novém Zélandu a naopak; zlepšení přístupu společností z EU k novozélandským veřejným zakázkám na zboží, služby, stavební práce a koncesím na stavební práce; usnadnění datových toků, předvídatelnými a transparentními pravidly pro digitální obchod a bezpečným on-line prostředím pro spotřebitele; předcházení neopodstatněným požadavkům na lokalizaci dat a zachování vysokých standardů ochrany osobních údajů; zvláštní kapitoly věnované malým a středním podnikům, díky které tyto podniky budou moci více vyvážet; výrazného snížení požadavků na dodržování předpisů a postupů s cílem umožnit rychlejší tok zboží; závazků Nového Zélandu chránit a prosazovat práva duševního vlastnictví v souladu s normami EU. V oblasti zemědělství budou hned od prvního dne zrušena cla u klíčových vývozních komodit EU, jako jsou vepřové maso, víno a šumivé víno, čokoláda, cukrovinky a sušenky. Rovněž zohledňuje zájmy

výrobců z EU v odvětví citlivých zemědělských produktů: některých mléčných výrobků, hovězího a skopového masa, ethanolu a kukuřice cukrové. V těchto odvětvích nebude obchod liberalizován. Zde dohoda místo toho umožní dovoz s nulovým nebo nižším clem z Nového Zélandu pouze v omezených množstvích (prostřednictvím tzv. celních kvót).

Dohoda bude nyní předána Evropskému parlamentu ke schválení. Po dokončení ratifikačního procesu v EU i na Novém Zélandu vstoupí dohoda v platnost.

Více informací je k dispozici v angličtině zde: https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/new-zealand/eu-new-zealand-agreement_cs

Zpráva Komise o právním státu 2023

Evropská komise dne 5. července zveřejnila čtvrtou výroční zprávu o právním státu, která hodnotí stav právního státu v jednotlivých členských státech. Zatímco v některých členských státech EU přetrvávají ohledně právního státu obavy, zpráva se stala klíčovým hybatelem změn a pozitivních reforem: 65 % doporučení z minulého roku bylo zcela nebo částečně splněno. To dokládá, že na základě loňských doporučení vyvíjejí členské státy značné úsilí. Vzhledem k tomu, že reformy ke zlepšení postupu pro posílení právního státu vyžadují určitý čas, znamená to, že v průběhu pouhého jednoho roku došlo k významnému pokroku. V některých členských státech však přetrvávají systémové problémy. Zprávu tvoří sdělení s posouzením situace v EU jako celku a 27 kapitol týkajících se jednotlivých zemí, které se zabývají významným vývojem v každém členském státě od července 2022. Zpráva obsahuje posouzení loňských doporučení a opět poskytuje členským státům konkrétní doporučení. Zpráva zahrnuje čtyři pilíře: vnitrostátní systémy soudnictví, protikorupční rámce, pluralitu sdělovacích prostředků a další institucionální systémy brzd a protivah.

Reformy soudnictví zůstaly v uplynulém roce jednou z priorit politické agendy: mnohé členské státy zohlednily doporučení z roku 2022 a prováděly reformy dohodnuté v rámci Nástroje pro oživení a odolnost. Četné země dále pokročily v důležitých reformách zaměřených na posílení nezávislosti soudnictví. Jedná se například o legislativní úsilí o posílení nezávislosti a účinnosti soudních rad, zlepšení postupů jmenování soudců a fungování nejvyšších soudů nebo o přípravu kroků k posílení autonomie státních zastupitelství. Členské státy rovněž zavedly opatření zaměřená na zlepšení účinnosti a kvality soudnictví a usnadnění přístupu ke spravedlnosti. Ještě více investovaly do svých systémů soudnictví, ačkoli v některých členských státech se jako problematické jeví odměňování soudců a státních zástupců, které způsobuje obtíže při náboru kvalifikovaného justičního personálu. V několika členských státech zároveň přetrvávají strukturální problémy z hlediska nezávislosti soudnictví.

Doporučení pro rok 2023, která se týkají soudnictví, se zaměřují na problémy jako potřeba záruk v postupech jmenování soudců, složení soudních rad, autonomie státního zastupitelství nebo potřeba zajistit pro soudní systémy odpovídající zdroje, například na platy soudců a státních zástupců.

Korupce nadále představuje vážný problém pro občany i podniky v EU. Ze zvláštního průzkumu Eurobarometr z roku 2023 o postojích občanů ke korupci v EU například vyplývá, že podle bleskového průzkumu Eurobarometr o postoji podniků ke korupci v EU se rostoucí většina občanů (70 %) a podniků (65 %) domnívá, že korupce je v jejich zemi rozšířená. Evropané jsou stále skeptičtější vůči snahám v jejich zemích o potírání korupce, přičemž přibližně 67 % má za to, že korupce na vysoké úrovni není stíhána dostatečně. Rada členských států přijala opatření právě na základě doporučení ohledně potírání korupce uvedených ve zprávě o právním státu 2022. Několik členských států pokročilo v reformách trestního práva s cílem posílit boj proti korupci. Některé země úspěšně pokračovaly ve vyšetřování, stíhání a postihování korupce na vysoké úrovni. Jiné přijaly opatření k posílení kapacity státních zastupitelství odpovědných za boj proti korupci a k tomuto účelu vyčlenily další zdroje a zaměřily se na specializaci. Pokud jde o prevenci, několik zemí aktualizovalo stávající protikorupční strategie a akční plány nebo je právě revidují. Další členské státy podnikly kroky k posílení rámců integrity, jako jsou kodexy chování nebo pravidla lobbingu. Letošní doporučení se týkají posílení preventivních rámců, např. rámců upravujících pravidla pro lobbing a střet zájmů a zajištění účinného vyšetřování a stíhání případů korupce. Státní zaměstnanci ve většině členských států mají povinnost zveřejňovat majetek a zájmy, tyto povinnosti se však liší co do rozsahu, transparentnosti a dostupnosti zveřejněných informací i z hlediska úrovně a účinnosti jejich ověřování a vymáhání. V některých členských státech je vyšetřování a stíhání případů korupce zdlouhavé a stále nebylo dosaženo dobrých výsledků, zejména v případech na vysoké úrovni. Aby Komise zajistila soudržnější a účinnější reakci na korupci v celé Unii, navrhla v květnu 2023 nový unijní právní předpis týkající se korupce.

Několik členských států přijalo či posílilo opatření ke zlepšení bezpečnosti a pracovních podmínek novinářů nebo o nich diskutuje, a to i na základě nedávných iniciativ Komise, např. doporučení o zajištění ochrany, bezpečnosti a posílení postavení novinářů a doporučení o ochraně novinářů a obránců lidských práv, kteří se podílejí na účasti veřejnosti, před zjevně neopodstatněnými nebo zneužívajícími soudními řízeními. Od vydání poslední zprávy přijaly některé členské státy právní předpisy ke zvýšení transparentnosti vlastnictví sdělovacích prostředků a posílily právní úpravu s cílem zvýšit nezávislost svých regulačních orgánů pro sdělovací prostředky či rozšířit jejich pravomoc. Přetrvávají různé obavy ohledně nedostatku transparentnosti při šíření státní reklamy, u střetu zájmů a přístupu k veřejným dokumentům, což jsou některé z důležitých otázek, jež byly ve zprávě zdůrazněny a jimž je třeba věnovat větší pozornost. Zatímco některé členské státy zahájily reformy ke zvýšení nezávislosti svých veřejnoprávních vysílacích organizací, v některých dalších zemích se tyto problémy stále neřeší.

Členské státy nadále zlepšují kvalitu svých legislativních procesů a zapojují do těchto procesů též zainteresované strany. Tento trend byl zaznamenán již v předchozích zprávách o právním státu. Klíčovou roli v systému brzd a protivah nadále hrají ústavní soudy, které rovněž vydaly významná rozhodnutí týkající se organizace národních systémů soudnictví. V některých členských státech se ještě zlepšilo postavení národních institucí pro lidská práva, veřejných ochránců práv a dalších nezávislých orgánů. Ve většině zemí Unie existuje příznivé a podpůrné prostředí pro občanskou společnost a některé státy přijímají v tomto směru další opatření. V některých

členských státech však stále neexistuje formální rámec pro konzultace se zainteresovanými stranami či tento rámec není v praxi dostatečně dodržován a organizace občanské společnosti a obránci lidských práv se nadále potýkají s problémy, jako jsou otázky financování a omezení jejich prostoru působnosti. V různých členských státech byly vyjádřeny obavy ohledně pokračujícího využívání mimořádných pravomocí. Zpráva opět informuje o tom, jak členské státy vykonávají rozsudky Evropského soudu pro lidská práva. Zabývá se také reakcemi v rámci systému brzd a protivah členských států na používání špionážního softwaru.

Komise vyzvala Evropský parlament a Radu, aby na základě této zprávy pokračovaly ve všeobecné rozpravě i diskusích týkajících se jednotlivých zemí a mimo jiné využily příslušná doporučení k podrobnějšímu posouzení konkrétního provádění. Žádá rovněž vnitrostátní parlamenty, občanskou společnost a další důležité aktéry, aby pokračovali v dialogu o právním státu na národní i evropské úrovni, a to s větším zapojením občanů. Členské státy vybízí, aby se účinně zabývaly problémy uvedenými ve zprávě, a je připravena jim při pokračujícím provádění doporučení pomáhat.

Souhrnné doporučení i kapitoly pro jednotlivé země jsou k dispozici v angličtině zde: https://commission.europa.eu/publications/2023-rule-law-report-communication-and-country-chapters_en

Ochrana údajů: Nová pravidla k zajištění důslednějšího prosazování obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) v přeshraničních případech

Komise dne 4. července navrhla nový právní předpis, který má zefektivnit spolupráci mezi úřady pro ochranu osobních údajů při prosazování GDPR. Nové nařízení stanoví konkrétní procesní pravidla pro úřady uplatňující GDPR v případech, které se týkají jednotlivců pobývajících ve více než jednom členském státě. Zavede např. povinnost, podle které vedoucí úřad pro ochranu osobních údajů zasílá dotčeným úřadům pro ochranu osobních údajů „shrnutí klíčových otázek“, v němž uvede hlavní prvky šetření a své stanovisko k danému případu, aby se mohly včas vyjádřit. Návrh přispěje ke snížení neshod a umožní úřadům dosáhnout konsensu již v počátečních fázích řízení. Pokud jde o jednotlivce, nová pravidla objasní, které informace musí předložit při podání stížnosti, a zajistí, aby byli do řízení náležitě zapojeni. Nová pravidla také objasní práva na spravedlivý proces podniků v případě, že úřad pro ochranu osobních údajů šetří možné porušení nařízení GDPR.

Nové nařízení harmonizuje pravidla v těchto oblastech: návrh harmonizuje požadavky na přípustnost přeshraniční stížnosti a odstraňuje stávající překážky, stanoví společná práva stěžovatelů být vyslechnuti v případech, kdy jsou jejich stížnosti zcela nebo částečně zamítnuty; návrh poskytuje vyšetřovaným stranám právo být vyslechnuty v klíčových fázích řízení, a to i během řešení sporů Evropským sborem pro ochranu osobních údajů (EDPB), a objasňuje obsah správního spisu a práva stran na přístup k tomuto spisu; podle návrhu budou moci úřady pro ochranu osobních údajů včas vyjádřit svá stanoviska k šetření a využívat všech nástrojů spolupráce stanovených v nařízení GDPR, jako jsou společná šetření a vzájemná pomoc a stanoví společné lhůty pro přeshraniční spolupráci a řešení sporů.

Návrhem nařízení nejsou dotčeny žádné podstatné prvky nařízení GDPR, jako jsou práva subjektů údajů, povinnosti správců a zpracovatelů údajů, ani zákonné důvody pro zpracování osobních údajů stanovené v GDPR.

Podrobné informace jsou k dispozici v angličtině zde: https://commission.europa.eu/publications/proposal-regulation-laying-down-additional-procedural-rules-relating-enforcement-gdpr_en

Zahájení činnosti mezinárodního střediska pro stíhání ruského zločinu agrese vůči Ukrajině

Mezinárodní středisko pro stíhání zločinu agrese vůči Ukrajině (ICPA) dne 3. července zahájilo svou činnost v Haagu pod záštitou Agentury Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust). Nově zřízené středisko bude mít klíčový význam pro vyšetřování ruského zločinu agrese vůči Ukrajině a pro usnadnění přípravy případů pro budoucí soudní řízení. Poskytne strukturu na podporu a posílení probíhajících a budoucích vyšetřování zločinu agrese a usnadní výměnu a analýzu důkazů shromážděných od počátku ruské agrese. Středisko zřízené s podporou Komise je tvořeno vybranými vnitrostátními státními zástupci, kteří se již účastní na práci společného vyšetřovacího týmu, s nímž je středisko spojeno v rámci svých operací. Zúčastnění odborníci budou moci spolupracovat na denní bázi, rychle si vyměňovat důkazy a odsouhlasovat společnou strategii. Eurojust bude poskytovat operativní, právní, finanční a logistickou podporu, mimo jiné podporu pro zajišťování, uchovávání a analýzu důkazů. Tato práce má zásadní význam pro přípravu na budoucí soudní řízení, ať už před vnitrostátními nebo mezinárodními soudy, včetně případného tribunálu pro zločin agrese nebo Mezinárodního trestního soudu pro zločiny spadající do jeho jurisdikce.

Více informací je k dispozici v angličtině zde: <https://www.eurojust.europa.eu/news/history-making-international-centre-prosecution-crime-aggression-against-ukraine-starts-operations-at-eurojust>

Hongkong: výroční zpráva EU poukazuje na další pokles v oblasti základních svobod

Evropská komise a vysoký představitel dne 18. srpna přijali 25. výroční zprávu o politickém a hospodářském vývoji ve Zvláštní administrativní oblasti Hongkong za rok 2022. V roce 2022 uplynulo 25 let od předání Hongkongu Číně a dva roky od zavedení zákona o národní bezpečnosti v Hongkongu. Výroční zpráva popisuje pokračující narušování vysokého stupně autonomie Hongkongu, demokratických zásad a základních svobod, které měly být chráněny nejméně do roku 2047. Tento vývoj vyvolává další pochyby o závazku Číny dodržovat zásadu „jedna země, dva systémy“. V průběhu roku donucovací orgány i nadále zatýkaly z důvodů národní bezpečnosti - zatčeno bylo 236 osob a 145 osob a 5 podniků bylo obviněno. Míra usvědčení činila 100 %. Na soudní proces čekalo mnoho lidí, včetně 47 prodemokratických aktivistů, kteří se účastnili primárních voleb, členů nyní rozpuštěné Hongkongské aliance na podporu vlasteneckých demokratických hnutí Číny a Jimmyho Laie. Mnoho z nich je od ledna 2021 drženo ve vazbě, v některých případech na samotce. V roce 2022 byl

často používán zákon o podněcování ke vzpouře z koloniální éry. Ve čtvrtém pravidelném přezkumu v rámci Mezinárodního paktu o občanských a politických právech v Hongkongu Výbor OSN pro lidská práva Hongkong naléhavě vyzval, aby stávající zákon o národní bezpečnosti zrušil. Výbor zdůraznil obavy ohledně možnosti předávání případů z Hongkongu do pevninské Číny (která není smluvní stranou paktu) za účelem vyšetřování, stíhání, soudního řízení a výkonu trestu.

V roce 2022 došlo k výraznému poklesu svobody tisku. Novináři byli zatčeni a obviněni a řada nezávislých sdělovacích prostředků ukončila činnost. Podle světového indexu svobody tisku Reportérů bez hranic byl v roce 2022 Hongkong na 148. místě ze 180 regionů, což je o 68 míst níže než v předchozím roce.

Výroční zpráva rovněž zdůrazňuje významné obchodní vazby mezi Evropskou unií a Hongkongem. Evropská unie s 1 600 společnostmi zůstala největší zahraniční podnikatelskou sférou. Byla též třetím největším obchodním partnerem Hongkongu v obchodování se zbožím. Vzájemný obchod v odvětví služeb mezi EU a Hongkongem vzrostl o 25,1 %. Obousměrné investice jsou nadále významné. Hongkongská ekonomika se v roce 2022 opět propadla do recese, přestože ve druhé polovině roku došlo k postupnému uvolňování cestovních a zdravotních omezení. Hongkong je nadále třetím největším cílem pro investice na světě a stal se pátou největší obchodní ekonomikou na světě.

Opatření přijatá EU a členskými státy v reakci na zákon o národní bezpečnosti v závěrech Rady přijatých v červenci 2020 zůstávají v platnosti. Tento balíček opatření zahrnuje: přezkum azylové, migrační, vízové a pobytové politiky a dohod o vydávání osob, kontrolu a omezení vývozu citlivého vybavení, sledování soudních procesů, podporu občanské společnosti, možnost většího počtu stipendií a akademických výměn, sledování extrateritoriálního dopadu právních předpisů a zdržení se zahájení jakýchkoli nových jednání s Hongkongem.

Výroční zpráva je k dispozici v angličtině zde: https://www.eeas.europa.eu/eeas/hong-kong-annual-eu-report-political-and-economic-developments-2022_en

Postoj Rady k Aktu o kybernetické odolnosti

Rada EU dne 19. července schválila svůj postoj k návrhu nařízení o horizontálních požadavcích na kybernetickou bezpečnost produktů s digitálními prvky (akt o kybernetické odolnosti). Návrh nařízení zavádí povinné požadavky na kybernetickou bezpečnost týkající se projektování, vývoje, výroby a dodávání hardwarových a softwarových produktů na trh s cílem zabránit překrývání požadavků, které vyplývají z různých právních předpisů v členských státech EU. Navrhované nařízení se bude vztahovat na všechny produkty, které jsou přímo nebo nepřímo připojeny k jinému zařízení nebo síti. Určité výjimky existují u produktů, pro něž jsou požadavky na kybernetickou bezpečnost stanoveny již ve stávajících pravidlech EU, a to například v případě zdravotnických prostředků, automobilů či produktů v oblasti letectví. Návrh má zaplnit mezery ve stávajících právních předpisech v oblasti kybernetické bezpečnosti, vyjasnit jejich vzájemné vazby a zvýšit jejich soudržnost tím, že zajistí, aby produkty s digitálními součástmi, například výrobky vztahující se k tzv. „internetu věcí“, byly v rámci celého dodavatelského řetězce a v průběhu celého životního cyklu bezpečné. V neposlední řadě navrhované nařízení spotřebitelům rovněž umožňuje, aby při výběru a používání produktů obsahujících digitální prvky zohlednili aspekt kybernetické bezpečnosti tím, že uživatelům poskytuje možnost, aby se při výběru

hardwarových a softwarových produktů s náležitými prvky kybernetické bezpečnosti informovaně rozhodovali.

Rada prostřednictvím svého znění některé části návrhu Komise pozměnila, mimo jiné, pokud jde o tyto aspekty: oblast působnosti navrhovaného právního předpisu, a to i pokud jde o konkrétní kategorie produktů, které by měly být v souladu s požadavky nařízení; povinnosti podávat zprávy o aktivně zneužívaných zranitelnostech nebo incidentech příslušným vnitrostátním orgánům (tzv. „týmy pro reakce na počítačové bezpečnostní incidenty“ – týmy CSIRT) namísto Agentury EU pro kybernetickou bezpečnost (ENISA), přičemž tato agentura zřídí jednotnou platformu pro podávání zpráv; prvky pro stanovení očekávané životnosti produktů ze strany výrobců; podpůrná opatření pro malé podniky a mikropodniky; zjednodušené prohlášení o shodě. Dnešní dohoda o společném postoji Rady (mandát k jednání) umožní španělskému předsednictví zahájit s Evropským parlamentem jednání (tzv. triology) o konečné verzi navrhovaného právního předpisu.

Přijatý mandát Rady je k dispozici v angličtině zde: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11726-2023-INIT/en/pdf>

Předběžná dohoda EP a Rady o směrnici o správcích alternativních investičních fondů a standardních investičních fondech EU

Rada EU a EP dne 20. července dosáhli předběžné dohody o nových pravidlech pro zdokonalení evropských kapitálových trhů a posílení ochrany investorů v EU. Prozatímní dohoda přezkoumává směrnici o správcích alternativních investičních fondů, která se vztahuje na správce zajišťovacích fondů, fondů soukromého kapitálu, soukromých dluhových fondů, nemovitostních fondů a dalších alternativních investičních fondů v Unii. Modernizuje také pravidla pro subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP), tj. pro standardní retailové investiční fondy harmonizované v EU, jako jsou podílové fondy a investiční společnosti. Vyjednači se dohodli na zlepšení integrace trhů v oblasti správy aktiv v Evropě a na modernizaci rámce týkajícího se klíčových aspektů regulace. V rámci předběžné dohody dochází ke zlepšení dostupnosti nástrojů pro řízení likvidity a stanovit nové požadavky na správce, aby bylo možné tyto nástroje aktivovat. To pomůže zajistit, aby správci fondů byli dobře připraveni na řešení významných odlivů v období finančních otřesů. Parlament a Rada rovněž dosáhly předběžné dohody na rámci EU pro fondy poskytující úvěry společně, jež bude doplněn několika požadavky na zmírnění rizik pro finanční stabilitu a na zajištění odpovídající úrovně ochrany investorů. Vyjednači se rovněž dohodli na posílených pravidlech pro delegování pravomocí investičních správců na třetí strany: to jim umožní lépe využívat nejlepší zdroje od odborníků na trh, a to pod zvýšeným dohledem při zachování integrity trhu. K dalším klíčovými prvky dohody patří posílené sdílení údajů a spolupráce mezi příslušnými orgány a nová opatření pro identifikaci nepřiměřených nákladů, které by mohly být účtovány fondům, a tím i jejich investorům. S cílem lépe chránit investory se rovněž stanoví pravidla bránící užívání zavádějících názvů.

Více informací je v češtině k dispozici zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2023/07/20/capital-markets-union-provisional-agreement-reached-on-alternative-investment-fund-managers-directive-and-plain-vanilla-eu-investment-funds/>

Předběžné připomínky CCBE k návrhu doporučení Rady Evropy o ochraně nejlepšího zájmu dítěte a jeho práv v rozvodovém řízení

Rada evropských advokátních komor (CCBE) dne 26. července zveřejnila své předběžné připomínky k návrhu doporučení Rady Evropy o ochraně nejlepšího zájmu dítěte a jeho práv v rozvodovém řízení rodičů a svěřeni do péče. CCBE vítá zájem Rady Evropy zabývat se tímto důležitým tématem, zároveň však upozorňuje, že návrh nezohledňuje některé důležité aspekty rodičovské odpovědnosti a bude vyžadovat důslednější analýzu. Cílem návrhu doporučení je vytvořit společný rámec pro členské státy Rady Evropy. CCBE rovněž upozorňuje na nesoulad některých částí dokumentu s unijním nařízením Brusel IIter a zároveň postrádá podkladové materiály a studie, které vedly k vydání návrhu.

Kompletní text předběžných připomínek je k dispozici v angličtině zde: https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/FAMILY_SU_CCESSION_LAW/FSL_Position_papers/EN_FSL_20230726_CCBE-initial-comments-on-the-CoE-draft-Recommendation-parental-separation-proceedings.pdf

Předběžné připomínky CCBE k návrhu směrnice o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty (přepracované znění)

Rada evropských advokátních komor (CCBE) zveřejnila dne 27. července své předběžné připomínky specificky k čl. 17 odst. 4 návrhu směrnice o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty. CCBE je toho názoru, že zejména čl. 17 odst. 4 návrhu vyvolává některé praktické otázky a je třeba jej vyjasnit, pokud jde o jeho důsledky pro pravidla upravující přístup k povolání advokáta, zejména pro zvláštní režim advokátů EU stanovený ve směrnici o usazování advokátů. CCBE připomíná, že pravomoc regulovat přístup k povolání právníka spadá do vnitrostátní pravomoci členských států. Vnitrostátní pravidla jsou obvykle propojena s organizací a fungováním soudního systému dané země. Počínaje akademickou přípravou jsou advokáti úzce spjati s pozitivními právními zkušenostmi jednotlivých členských států, a proto jsou zakořeněni v jejich příslušných vnitrostátních právních systémech, které se od sebe často velmi liší. Členské státy proto mají i nadále pravomoc stanovit podmínky pro přístup k právnímu povolání a pro jeho výkon. CCBE se domnívá, že je nutná důkladnější analýza návrhu a jeho důsledků, a je ochotna na tomto tématu spolupracovat s orgány EU. CCBE v dokumentu některé možné výklady stávajícího ustanovení a související důsledky, uvádí.

Kompletní text předběžných připomínek je k dispozici v angličtině zde: https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/MIGRATION/MIG_Position_papers/EN_MIG_20230727_CCBE-preliminary-comments-on-Article-17-4-of-the-proposal-for-a-Long-Term-Residents-Directive-recast.pdf

JUDIKATURA

SDEU: Rozsudek Soudního dvora ve věci C-107/23 PPU, ze dne 24. července 2023

Boj proti podvodům poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Evropské unie: vnitrostátní pravidla promlčení v trestních věcech musí umožňovat účinnou prevenci a postih. Vnitrostátní soud je v zásadě povinen odhlédnout od vnitrostátních norem nebo vnitrostátní judikatury, které vyvolávají systémové riziko beztrestnosti takových trestných činů.

Několik rumunských státních příslušníků odsouzených k trestům odnětí svobody za daňový podvod, a to zejména v oblasti DPH, se obrátilo na odvolací soud v Brašově (Rumunsko) za účelem zpochybnění pravomocných rozsudků, kterými byli odsouzeni, a namítali přitom promlčení své trestní odpovědnosti. Na podporu svých tvrzení se tyto odsouzené osoby dovolávaly zejména dvou rozsudků rumunského Ústavního soudu (vydaných v letech 2018 a 2022), kterými bylo prohlášeno za neplatné vnitrostátní ustanovení upravující důvody přerušení promlčecí doby v trestních věcech, tj. procesní úkony nebo rozsudky, kterými se přerušuje promlčení trestní odpovědnosti. Po vydání těchto rozsudků nebyl v rumunském právu po dobu téměř čtyř let stanoven žádný důvod pro přerušování této doby. Odsouzené osoby dále tvrdily, že tato absence důvodů přerušování představuje příznivější trestní zákon, který má být zpětně použit za účelem vyloučení účinku přerušování, který měly procesní úkony učiněné před rokem 2018. Vzhledem k tomu, kdy došlo k předmětným skutkům, tedy měli dotyční odsouzení za to, že promlčecí doba uplynula před tím, než nabylo právní moci odsuzující rozhodnutí, v důsledku čehož by bylo trestní řízení ukončeno a dotyčné osoby by nebylo možno odsoudit. Odvolací soud v Brašově měl pochybnosti o slučitelnosti takového výkladu s unijním právem. V důsledku tohoto výkladu by byly nejen dotčené odsouzené osoby, ale i značný počet dalších osob zproštěny trestní odpovědnosti za trestné činy daňových podvodů, které mohou poškodit nebo ohrozit finanční zájmy Unie. Odvolací soud v Brašově kromě toho zdůraznil, že ve snaze postupovat v souladu s unijním právem možná bude muset upustit od uplatnění judikatury Ústavního soudu nebo vnitrostátního nejvyššího soudu. Nový kárný režim v Rumunsku ovšem umožňuje postih soudců, kteří postupují v rozporu s touto judikaturou. Rumunský soud se v těchto souvislostech tázal SDEU, zda přednost unijního práva brání tomu, aby mohla být založena kárná odpovědnost soudců, kteří u něj zasedají v rámci sporu v původním řízení.

Soudní v rozsudku dvůr uvedl, že členské státy musí zajistit, aby pravidla, jimiž se řídí promlčení, jež jsou stanovena vnitrostátním právem, umožňovala účinný postih trestných činů souvisejících s podvody proti finančním zájmům EU. Závěry obsažené v rumunské judikatuře, ze kterých vyplývá, že v rumunském právu nebyl po dobu

téměř čtyř let stanoven žádný důvod přerušení promlčecí doby trestní odpovědnosti, vyvolávají systémové riziko beztrestnosti předmětných trestných činů, které není slučitelné s požadavky unijního práva. Toto riziko se prohlubuje případným zpětným uplatněním této absence důvodů pro přerušení na předchozí období, a to na základě zásady příznivějšího trestního zákona. Soudní dvůr připomněl, že vnitrostátní soudy musí upustit od použití vnitrostátní právní úpravy a vnitrostátní judikatury, pokud vedou k promlčení trestní odpovědnosti v tak velkém počtu případů závažných podvodů poškozujících nebo ohrožujících finanční zájmy Unie, že dochází ke vzniku systémového rizika beztrestnosti takových trestných činů. Taková povinnost ovšem může být v rozporu s ochranou základních práv. Soudní dvůr v tomto ohledu konstatoval, že má-li soud členského státu přezkoumat, zda je v souladu se základními právy vnitrostátní ustanovení nebo opatření, které v situaci, kdy postup členských států není zcela určen unijním právem, uplatňuje toto právo, vnitrostátní orgány a soudy mohou uplatnit vnitrostátní standardy ochrany těchto práv, neohrozí-li toto uplatnění úroveň ochrany stanovenou Listinou základních práv Evropské unie, ani přednost, jednotu a účinnost unijního práva. Na základě této judikatury Soudní dvůr v daném případě odlišil zásadu zákonnosti trestných činů a trestů, jak je uplatňována a vykládána v dotčené vnitrostátní judikatuře, a zásadu zpětného použití příznivějšího trestního zákona (*lex mitior*). Vzhledem k tomu, že tato judikatura vychází ze zásady zákonnosti trestných činů a trestů v jejích požadavcích týkajících se předvídatelnosti a určitosti trestního zákona, Soudní dvůr nejprve zdůraznil význam této zásady jak v unijním právním řádu, tak ve vnitrostátních právních řádech a poté dospěl k závěru, že vnitrostátní soudy nemusí – a to odchýlně od povinnosti zajistit plný účinek unijního práva – upustit od uplatnění této judikatury. Vnitrostátní soudy naproti tomu nemohou za okolností tohoto případu uplatnit vnitrostátní standard ochrany týkající se zásady zpětného použití příznivějšího trestního zákona (*lex mitior*). V tomto ohledu Soudní dvůr zdůraznil, že vnitrostátní soudy nemohou zpochybnit přerušení promlčecí doby trestní odpovědnosti procesními úkony učiněnými před tím, než byla prohlášena za neplatná relevantní vnitrostátní ustanovení. Takové zpochybnění by totiž vedlo k prohloubení systémového rizika beztrestnosti trestných činů poškozujících nebo ohrožujících finanční zájmy Unie vyplývajícího pouze z toho, že v Rumunsku nebyly po dobu téměř čtyř let stanoveny žádné důvody přerušení promlčení.

Na základě zásady přednosti unijního práva platí, že rozhodnutí vydané Soudním dvorem v řízení o předběžné otázce je, pokud jde o výklad unijního práva, pro vnitrostátní soud závazné při řešení daného sporu. Tomuto soudu tudíž nelze bránit v tom, aby unijní právo okamžitě uplatnil v souladu s rozhodnutím nebo judikaturou Soudního dvora, a to případně tím, že upustí od uplatnění vnitrostátní judikatury, která představuje překážku plné účinnosti tohoto práva. Takový postup vnitrostátního soudce nelze považovat ani za kárné provinění.

Úplné znění rozsudku je k dispozici v češtině zde:

<https://curia.europa.eu/juris/documents.jsf?num=C-107/23>

SDEU: Rozsudek Soudního dvora ve spojených věcech C-615/20 YP a další a C-671/20 M. M., ze dne 13. července 2023

Vnitrostátní soudy mají povinnost upustit od uplatňování aktu, kterým se způsobem odporujícím unijnímu právu nařizuje dočasné zproštění výkonu funkce soudce.

Dne 18. listopadu 2020 přijalo kárné kolegium polského Nejvyššího soudu usnesení, kterým udělilo souhlas k zahájení trestního stíhání soudce I. T. působícího u Krajského soudu ve Varšavě, dočasně ho zprostilo výkonu funkce a na dobu dočasného zproštění výkonu funkce mu snížilo odměnu. V návaznosti na toto usnesení byly věci původně projednávané soudcem I. T. nově přiděleny jiným soudcům, s výjimkou trestní věci, z níž vzešla žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, která je předmětem řízení ve věci C-615/20. Ve věci C-615/20 vyjádřil soudce I.T. Krajského soudu ve Varšavě, pochybnosti o nezávislosti a nestrannosti kárného kolegia a dotázal se, zda unijní právo brání tomu, aby takový orgán mohl zbavit soudce obecných soudů trestněprávní imunity a dočasně je zprostit výkonu funkce. Dále byl Soudní dvůr dotázán na to, zda unijní právo, zejména zásady přednosti a loajální spolupráce, brání tomu, aby bylo předmětné usnesení považováno za závazné a zda je proto soudce I. T. oprávněn pokračovat v projednávání trestní věci, která mu byla v daném případě přidělena. Ve věci C-671/20 se soudce, jemuž byla nově přidělena jedna z věcí původně svěřených soudci I. T., dotázal Soudního dvora, zda unijní právo vyžaduje, aby se zdržel dalšího projednávání této věci nehledě na usnesení kárného kolegia přijatého vůči soudci I. T., a zda jsou příslušné vnitrostátní soudní orgány povinny umožnit soudci I. T. tuto věc nadále projednávat.

Soudní dvůr uvedl, že se předmětné usnesení zakládá na vnitrostátních ustanoveních, o nichž nedávno rozhodl, že jsou v rozporu s čl. 19 odst. 1 druhým pododstavcem SEU, a to v tom směru, že pověřují kárné kolegium, jehož nezávislost a nestrannost není zaručena, rozhodováním o věcech, které se přímo dotýkají postavení a výkonu funkce soudce, jako například zahájení trestního stíhání soudce. S ohledem na autoritu spojenou s rozsudkem, kterým se konstatuje nesplnění povinnosti členským státem, a s ohledem na přímý účinek shora uvedeného ustanovení a na zásadu přednosti unijního práva jsou polské soudy povinny zajistit jeho dodržení, i závěru Soudního dvora a vyvodit z toho veškeré důsledky, a to i v případě neexistence vnitrostátních legislativních opatření. Za tím účelem musí vnitrostátní soudy od uplatňování takového aktu, jakým je usnesení kárného kolegia, upustit, je-li to s ohledem na dotčenou procesní situaci nezbytné k zaručení přednosti unijního práva, čemuž nemohou bránit žádné důvody vycházející ze zásady právní jistoty nebo související s údajnou překážkou věci pravomocně rozsouzené. Pokud jde o právní jistotu, Soudní dvůr zejména uvedl, že trestní řízení ve věci C-615/20 i trestní řízení ve věci C-671/20 bylo vnitrostátními soudy přerušeno až do okamžiku vydání tohoto rozsudku Soudního dvora, takže je patrné, že nic nebrání tomu, aby v těchto řízeních pokračoval soudce I. T. Unijní právo tedy vyžaduje, pokud jde o věc C-615/20, aby soudce I. T. mohl pokračovat ve výkonu své pravomoci v trestní věci, která mu byla přidělena, a pokud jde o věc C-671/20, aby se rozhodovací formace, které byla nově přidělena věc původně svěřená soudci I. T., zdržela rozhodování o této věci a aby ji

příslušné soudní orgány opětovně přidělily soudci I. T. Soudní dvůr konečně rozhodl, že vnitrostátní ustanovení zakazující vnitrostátním soudům pod hrozbou kárných sankcí zkoumat závaznost usnesení přijatého kárným kolegiem, ani judikatura ústavního soudu, která takové zkoumání neumožňuje, nemohou bránit tomu, aby bylo od uplatňování tohoto usnesení upuštěno. Přednost unijního práva vyžaduje, aby se upustilo od uplatňování jakéhokoli vnitrostátního ustanovení a judikatury, které jsou v rozporu s unijním právem. Skutečnost, že vnitrostátní soudce upustí od uplatňování těchto vnitrostátních ustanovení nebo judikatury, rovněž nemůže zakládat jeho kárnou odpovědnost.

Úplné znění rozsudku je k dispozici v češtině zde: <https://curia.europa.eu/juris/documents.jsf?num=C-615/20>

ESLP: Rozsudek ve věci Tuleya proti Polsku (stížnosti č. 21181/19 a č. 51751/20), ze dne 6. července 2023

Evropský soud pro lidská práva rozhodl ve věci Tuleya proti Polsku 6 hlasy proti 1, že došlo k porušení článku 6 odst. 1 (právo na spravedlivý proces) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 8 (právo na respektování soukromého života) Úmluvy. Dále jednomyslně rozhodl, že došlo k porušení článku 10 (svoboda projevu) Úmluvy.

Případ souvisí s novou právní úpravou kárného řízení pro soudce v Polsku. Stěžovatel, Igor Tuleya, známý soudce, si stěžoval na pět předběžných šetření, která proti němu byla zahájena v roce 2018 pro podezření z kárného provinění. Stěžoval si zejména na jedno z těchto šetření, které se týkalo zveřejnění citlivých informací z vyšetřovacího spisu, jenž následně vedlo ke zbavení jeho imunity proti trestnímu stíhání a kárný senát Nejvyššího soudu pozastavil výkon jeho funkce na dobu více než dvou let. Trestní řízení proti panu Tuleyovi zjevně stále probíhá, zatímco žádné z jeho předběžných šetření nevedlo k zahájení kárného řízení. Do řízení bylo povoleno vstoupit těmto vedlejšími účastníky řízení: komisaři pro lidská práva Polské republiky; nadaci "Soudci pro soudce" (Nizozemsko) společně s profesorem L. Pechem; evropské síti soudních rad; Amnesty International společně s mezinárodní komisí právníků; polské asociaci soudců Iustitia a vládě Nizozemského království.

ESLP rozhodl, stejně jako v jednom ze svých předchozích rozsudků (Reczkowicz proti Polsku), že kárný senát Nejvyššího soudu, který rozhodl o zbavení imunity stěžovatele, nebyl „nezávislou a nestrannou institucí“ zřízenou zákonem, tj. takovou institucí, kterou ELSP a Úmluva uznávají jako nezávislou a nestrannou. Rovněž dospěl k závěru, že neexistoval žádný zákonný základ pro uložení opatření stěžovateli, která musela mít značný dopad na jeho právo na soukromý život a mohla být charakterizována jako strategie zaměřená na jeho zastrašení (nebo dokonce umlčení) za své názory, které vyjádřil. ESLP zdůraznil, že případ stěžovatele je třeba posuzovat v kontextu ostatních polských případů, zejména proto, že byl jedním z nejvýznamnějších a nejotevřenějších kritiků reformy soudnictví v Polsku. V současné době je u ESLP projednáváno 397 stížností, které se týkají otázek reorganizace soudního systému v Polsku a přijatých zákonů, které vstoupily v platnost především v roce 2017 a 2018.

Celý rozsudek v anglickém jazyce je k dispozici zde:
<https://hudoc.echr.coe.int/?i=001-225672>

Odbor mezinárodních vztahů ČAK

Justice

Independence

Confidentiality

Rule of law

The role of the EU and Council of Europe in defending and promoting the core values of the legal profession in the administration of justice

• 23 October 2023 •

European Parliament, Room 7C050 – building Paul-Henri Spaak
Draft Programme

9.00 – 9.30

Welcome addresses

- CCBE President, Panagiotis Perakis
- European Parliament Vice-President, (Name *TBC*)

9.30 – 10.45

Panel 1 – What is the significance of an independent legal profession for the administration of justice?

The integrity of any legal system relies heavily on the existence of an independent legal profession. This panel discussion delves into the critical question of why an independent legal profession is indispensable for the effective administration of justice.

Speakers:

- Council of the European Union, Spanish Minister for Justice, Pilar Llop (*TBC*)
- European Commissioner for Justice, Didier Reynders
- Director of the EU Agency for Fundamental Rights, Michael O’Flaherty

Moderator: Chairman of the Nobel Peace Prize Committee, Berit Reiss-Andersen

10.45 – 11.15

Coffee break

11.15 – 12.45

Panel 2 – New technologies and core values: potential partners or an inevitable mismatch?

This panel session will look at issues regarding the digitalisation of justice and the impact of new technologies, including Artificial Intelligence, on justice and legal practice.

Speakers:

- Secretary-General of the Council of Europe, Marija Pejčinović Burić
- European Commission, Director-General for Justice and Consumers, Ana Gallego Torres (*TBC*)
- CCBE Vice-President, Thierry Wickers

Moderator: CCBE Secretary-General, Simone Cuomo

14.15 – 15.45

Panel 3 – Confidentiality of lawyer-client communications: is there a need for greater protection?

In an era marked by evolving legal landscapes, new legislation, and heightened concerns over privacy, the confidentiality of lawyer-client communications has become a topic of intense importance. This panel will consider whether current legal standards adequately safeguard this essential pillar of a lawyer-client relationship or if there is a pressing need for stronger protection.

Speakers:

- President of the General Court of the European Union, Marc van der Woude
- Judge of the European Court of Human Rights, Mattias Guyomar
- Former CCBE President, Margarete von Galen

Moderator: CCBE Vice-President, Pierre-Dominique Schupp

15.45 – 16.00

Closing remarks

- CCBE President, Panagiotis Perakis
- Chair of the European Parliament LIBE Committee, Juan Fernando López Aguilar